

Spółdzielcza Grupa Bankowa

**Zasady zarządzania
ryzykiem płynności
w Banku Spółdzielczym
w Prabutach**

Prabuty, czerwiec 2019 r.

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
Dział I – Postanowienia ogólne	3
Dział II – Organizacja procesu zarządzania ryzykiem płynności	5
Dział III – Zarządzanie płynnością krótkoterminową	7
Rozdział 1 – Zarządzanie stanem gotówki	7
Rozdział 2 – Zarządzanie stanem środków na rachunku bieżącym Banku	8
Rozdział 3 – Zarządzanie płynnością bieżącą i krótkoterminową	9
Dział IV – Zarządzanie płynnością średnio- i długoterminową	10
Rozdział 1 - Wyznaczanie osadu na depozytach	11
Rozdział 2 - Badanie koncentracji depozytów	12
Rozdział 3 – Depozyty osób wewnętrznych	13
Rozdział 4 – Zrywalność depozytów	13
Rozdział 5 – Ocena wpływu zobowiązań pozabilansowych udzielonych na poziom ryzyka płynności	13
Rozdział 6 – Urealnione zestawienie terminów płatności (Luka płynności)	14
Rozdział 7 – Analiza ryzyka płynności na podstawie wybranych wskaźników	19
Rozdział 8 – Wskaźniki wczesnego ostrzegania	20
Rozdział 9 – Testy warunków skrajnych	21
Rozdział 10 – Pogłębiona analiza płynności długoterminowej	22
Dział V – Przeciwdziałanie i ograniczanie ryzyka płynności	23
Rozdział 1 – Limity	23
A. Limity urealnionej luki niedopasowania	24
B. Pozostałe limity	26
Rozdział 2 – Alternatywne źródła finansowani, w tym aktywa nieobciążone	26
Dział VI – System informacji zarządczej	27
Dział VII – Metody działań w przypadku utraty lub zagrożenia utraty płynności finansowej Banku (Awaryjny Plan Płynności/Plan Awaryjny)	28
Dział VIII – System kontroli wewnętrznej	28
Dział IX – Postanowienia końcowe	29

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW:

Załącznik nr 1 –	Wykaz komórek/stanowisk odpowiedzialnych za przekazywanie informacji do Przepływów pieniężnych
Załącznik nr 2 –	Nadzorcze miary płynności
Załącznik nr 3 –	Wskaźnik LCR
Załącznik nr 4 –	Wskaźnik NSFR
Załącznik nr 5 –	Rejestr alternatywnych źródeł finansowania, w tym aktywów nieobciążonych
Załącznik nr 6 –	Szczegółowe zestawienie wpływu depozytów w sytuacji awaryjnej
Załącznik nr 7 –	Awaryjny Plan Płynności

Dział I – Postanowienia ogólne

§ 1

1. Niniejsze „Zasady zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Prabutach”, zwane dalej zasadami, obejmują całokształt zagadnień związanych z utrzymywaniem płynności Banku oraz identyfikacją, pomiarem, monitorowaniem i kontrolowaniem ryzyka płynności, w tym awaryjny plan płynnościowy.
2. Zasady zostały opracowane w oparciu o wzorcową procedurę obowiązującą w Systemie Ochrony SGB i uwzględniają ustalenia i zapisy zawarte w:
  - 1) Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Prabutach;
  - 2) Zasadach zarządzania ryzykiem płynności w Systemie Ochrony SGB;
  - 3) Umowie Systemu Ochrony SGB.

§ 2

Najważniejsze przepisy zewnętrzne będące podstawą opracowania niniejszej regulacji to:

- 1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (CRR);
- 2) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (CRD IV);
- 3) Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wymogu pokrycia wpływów netto dla instytucji kredytowych (akt delegowany);
- 4) Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach z dnia 6 marca 2017 roku;
- 5) ustawa Prawo bankowe;
- 6) uchwała KNF w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności;
- 7) uchwała KNF w sprawie przyjęcia Rekomendacji P dotyczącej Zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków;
- 8) uchwała KNF w sprawie przyjęcia Rekomendacji S dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie.

§ 3

W dalszej treści użyte są następujące skróty i pojęcia, które oznaczają:

- 1) Bank – Bank Spółdzielczy w Prabutach;
- 2) Bank Zrzeszający – SGB-Bank S.A.;
- 3) KNF – Komisja Nadzoru Finansowego;
- 4) System Ochrony – System Ochrony SGB;
- 5) Spółdzielnia – jednostka zarządzająca Systemem Ochrony SGB;
- 6) Minimum Depozytowe Banku – środki Banku ulokowane w Banku Zrzeszającym na rachunku Minimum Depozytowego;
- 7) Fundusz Pomocowy – fundusz utworzony w Spółdzielni w celu zabezpieczenia płynności i wypłacalności Banku Zrzeszającego i Banków Spółdzielczych będących Uczestnikami Systemu Ochrony SGB;

- 8) Plan Naprawy – Grupowy Plan Naprawy Systemu Ochrony SGB;
- 9) komórka monitorowania ryzyka – komórka organizacyjna lub osoby wykonujące, w ramach obowiązującej w Banku struktury organizacyjnej z drugiego poziomu zarządzania, zadania związane z identyfikacją, pomiarem, monitorowaniem i sprawozdawaniem ryzyka płynności;
- 10) komórka zarządzania „wolnymi środkami” – komórka organizacyjna lub osoby wykonujące, w ramach obowiązującej w Banku struktury organizacyjnej z pierwszego poziomu zarządzania, zadania związane z operacyjnym zarządzaniem ryzykiem, w tym z utrzymaniem bieżącej i krótkoterminowej płynności Banku tj. z-ca Głównego Księgowego.

§ 4

Ilekcroć w dalszej treści użyte są następujące określenia, oznaczają one:

- 1) aktywa płynne – wszystkie aktywa Banku spełniające warunki aktywów nieobciążonych¹;
- 2) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym²; *(definicja bazy depozytowej jest tożsama z definicją z uchwały 386/2008 KNF, natomiast podręcznik inspekcji za bazę depozytową uważa zobowiązania wobec podmiotów niefinansowych oraz instytucji rządowych lub samorządowych jak również, że w bazie depozytowej nie należy uwzględniać odsetek)*
- 3) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;
- 4) depozyty ogółem – depozyty oraz depozyty banków;
- 5) depozyty elektroniczne – depozyty
- 6) dzień sprawozdawczy - dzień, na który Bank oblicza nadzorcze miary płynności; dla obliczeń nadzorczych miar płynności dniem sprawozdawczym jest każdy dzień roboczy;
- 7) płynność śróddzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w trakcie bieżącego dnia;
- 8) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 9) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 10) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 11) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 12) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 13) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni;
- 14) termin płatności – termin zapadalności lub wymagalności liczony od dnia, na który sporządzane jest zestawienie terminów płatności wynikających z umowy;

---

¹ Definicja nie dotyczy aktywów płynnych, o których mowa w wyznaczaniu wskaźnika LCR.

² Na potrzeby wyznaczania środków obcych stabilnych w nadzorczej mierze płynności długoterminowej M4 pod pojęciem „bazy depozytowej” Bank rozumie depozyty podmiotów niefinansowych oraz instytucji rządowych lub samorządowych.

- 15) nadzorcze miary płynności – wskaźniki płynności i limity określone w uchwale KNF w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności;
- 16) wskaźnik LCR / wymóg dotyczący pokrycia płynności – wskaźnik płynności krótkoterminowej obliczony w oparciu o przepisy CRR; opisana w niniejszej procedurze budowa wskaźnika LCR dotyczy zasad obowiązujących w Systemie, przy czym zaznaczono te zmiany, które należy uwzględnić na potrzeby sprawozdawczości do NBP;
- 17) wskaźnik NSFR / wymóg dotyczący stabilnego finansowania netto – wskaźnik płynności długoterminowej obliczony w oparciu o przepisy CRR; budowa wskaźnika, do czasu określenia przez EUNB sposobu sformułowania wymogu stabilnego finansowania oraz przyjęcia przez Parlament Europejski i Radę UE poziomu tego wskaźnika, została określona przez Spółdzielnię w niniejszej procedurze,
- 18) podmioty regulowane – zgodnie z ustawą o nadzorze uzupełniającym zaliczają się do nich w szczególności: banki, oddziały instytucji kredytowych, banki zagraniczne, zakłady ubezpieczeń, firmy inwestycyjne;
- 19) transakcje zawierane na rynku hurtowym – transakcje zawierane z podmiotami regulowanymi, operacje dokonywane w ramach świadczenia usług pośrednictwa finansowego na rachunek własny w imieniu klienta;
- 20) osoby wewnętrzne – osoby i podmioty wymienione w obowiązującym w Banku regulaminie udzielania kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń osobom i podmiotom wymienionym w art. 79, 79a Prawa bankowego, z wyłączeniem członków Banku, którzy nie są jednocześnie pozostałymi osobami/podmiotami wskazanym w tym regulaminie;
- 21) małe lub średnie przedsiębiorstwa (MŚP) – przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 osób, i których obroty roczne nie przekraczają 50 mln EUR, i/lub których roczna suma bilansowa nie przekracza 43 mln EUR³, przy czym za przedsiębiorstwo uznaje się każdy podmiot prowadzący działalność gospodarczą, niezależnie od jego formy prawnej. Obejmuje to w szczególności osoby prowadzące działalność na własny rachunek oraz firmy rodzinne prowadzące działalność rzemieślniczą lub inne rodzaje działalności, oraz spółki cywilne lub stowarzyszenia regularnie prowadzące działalność gospodarczą;
- 22) gospodarstwo domowe – podmiot będący przedsiębiorcą indywidualnym, osobą prywatną lub rolnikiem indywidualnym;
- 23) tolerancja ryzyka płynności – poziom ryzyka jakie zamierza ponosić Bank; Bank określa tolerancję ryzyka płynności w ramach obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem.

Dział II – Organizacja procesu zarządzania ryzykiem płynności

§ 5

Za obszar ryzyka płynności w Banku odpowiadają:

- 1) Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem płynności, w tym nad: identyfikacją, pomiarem, monitorowaniem i sprawozdawaniem ryzyka płynności;
- 2) Członek Zarządu - Główny Księgowy w zakresie nadzoru nad operacyjnym zarządzaniem ryzykiem płynności, nadzorujący komórkę zarządzania „wolnymi środkami”.

§ 6

W procesie zarządzania ryzykiem płynności w Banku uczestniczą:

---

³ Definicja zgodna z zaleceniem Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 roku dotyczącym definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw.

1. Rada Nadzorcza – która:
  - 1) w ramach pełnionego nadzoru dokonuje okresowej oceny i nadzoruje wszystkie aspekty polityki zarządzania ryzykiem płynności w Banku;
  - 2) zatwierdza cele strategiczne w zarządzaniu ryzykiem płynności, zawarte w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, w tym apetyt i tolerancję na ryzyko;
  - 3) ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem płynności na podstawie okresowej, syntetycznej informacji na temat poziomu ryzyka, na jakie narażony jest Bank;
  - 4) zatwierdza, ujęte w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych.
2. Zarząd:
  - 1) zapewnia skuteczne działanie systemu zarządzania ryzykiem płynności;
  - 2) zatwierdza zasady zarządzania ryzykiem płynności, w tym limity ograniczające ryzyko;
  - 3) wyznacza osoby odpowiedzialne za opracowanie, wprowadzenie i aktualizację zasad, o których mowa w pkt 2);
  - 4) odpowiada za utrzymanie ryzyka płynności na poziomie nie przekraczającym poziomu akceptowalnego przez Radę Nadzorczą wyrażonego apetytem i tolerancją na ryzyko.
3. Komitet Zarządzania Ryzykami, który:
  - 1) opiniuje niniejszą procedurę;
  - 2) opiniuje poziom limitów;
  - 3) identyfikuje i zgłasza potrzeby zmian w polityce płynnościowej Banku;
  - 4) wydaje rekomendacje dla komórki zarządzającej mające na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka płynności Banku;
  - 5) ocenia poziom ryzyka płynności Banku i wydaje rekomendacje Zarządowi.
4. Komórka ds. sprawozdawczości i ryzyka – będąca komórką monitorowania ryzyka, która podlega Prezesowi Zarządu, wykonująca zadania związane z:
  - 1) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem niniejszej procedury oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w tym weryfikowaniem i aktualizowaniem metod pomiaru ryzyka płynności oraz poziomu limitów;
  - 2) zapewnieniem zgodności niniejszej procedury ze strategią działania Banku i strategią zarządzania ryzykiem;
  - 3) proponowaniem wysokości przyjętych limitów;
  - 4) dokonywaniem pomiaru i monitorowaniem poziomu ryzyka, w tym płynności średnio i długoterminowej, przeprowadzaniem testów warunków skrajnych, pogłębioną analizą płynności długoterminowej;
  - 5) analizą wskaźników służących ocenie poziomu ryzyka płynności;
  - 6) monitorowaniem stopnia wykorzystania limitów;
  - 7) wyznaczaniem nadzorczych miar płynności oraz wskaźników LCR i NSFR;
  - 8) oceną nowych produktów bankowych w zakresie potencjalnego wpływu na ryzyko płynności;
  - 9) opracowywaniem scenariuszy sytuacji kryzysowych;
  - 10) sporządzaniem raportów dla Zarządu i Rady Nadzorczej.
5. Z-ca Głównego Księgowego – będący komórką zarządzająca „wolnymi środkami”, która podlega członkowi Zarządu Głównemu Księgowemu, wykonujący zadania związane z:
  - 1) optymalnym zarządzaniem środkami Banku oraz wywiązywaniem się Banku z zawartych umów, w tym zagospodarowywaniem nadwyżek środków.
6. Pozostałe komórki lub osoby odpowiedzialne za:

- 1) kontrolę i utrzymywanie limitów kasowych;
- 2) sporządzanie wykazu kredytów do ewentualnej odsprzedaży na potrzeby Planu awaryjnego;
- 3) przekazywanie do komórki zarządzającej informacji niezbędnych do sporządzania prognozy przepływów pieniężnych, zgodnie z zasadami opisanymi w § 15.

Dział III – Zarządzanie płynnością krótkoterminową

§ 7

1. Zadania związane z zarządzaniem płynnością krótkoterminową realizuje komórka zarządzania „wolnymi środkami”.
2. W ramach zarządzania płynnością dzienną Bank wyróżnia:
  - 1) zarządzanie stanem gotówki w kasach i skarbcu;
  - 2) zarządzanie stanem środków na rachunku bieżącym Banku.
3. Zadania realizowane przez komórkę zarządzania „wolnymi środkami”, dotyczą kształtowania poziomu płynności średnio i długoterminowej w przypadkach, w których dotyczą lokowania nadwyżek środków w instrumenty o terminach płatności powyżej 30 dni.
4. Bank nie stosuje w pełni – wskazanych w Rekomendacji P – wszystkich elementów zarządzania płynnością śróddzienną, gdyż w ciągu dnia operacyjnego Bank Zrzeszający realizuje wszystkie operacje bezgotówkowe uznające i obciążające rachunek bieżący Banku niezależnie od kwoty salda środków znajdujących się na rachunku bieżącym.
5. W ramach zarządzania płynnością śróddzienną Bank monitoruje w ciągu dnia stan środków na rachunku bieżącym oraz uznania i obciążenia tego rachunku w celu zapewnienia prawidłowego poziomu płynności dziennej.

Rozdział 1 – Zarządzanie stanem gotówki

§ 8

Odpowiednie zarządzanie stanem gotówki w kasach i skarbcu ma na celu utrzymywanie adekwatnego do potrzeb poziomu gotówki przy jednoczesnym ograniczaniu kosztów jej utrzymywania.

§ 9

Na zarządzanie stanem gotówki w ciągu dnia składają się następujące czynności:

- 1) ustalanie stanu gotówki pozostającej w dyspozycji Banku (kasy, skarbiec);
- 2) ustalania sumy odprowadzeń i zasileń gotówkowych,
- 3) ustalenie zapotrzebowania na gotówkę.

§ 10

1. Limit zapasu gotówki w kasach oraz w skarbcach dla poszczególnych placówek operacyjnych Banku ustala Zarząd na wniosek Głównego Księgowego.
2. Limit określany jest poprzez dolną i górną granicę stanu gotówki na koniec dnia operacyjnego.
3. Przy ustalaniu wysokości proponowanych limitów zapasu gotówki w poszczególnych placówkach operacyjnych, Bank uwzględnia m.in.:
  - 1) analizę okresów i kwot zwiększonego wycofywania gotówki przez klientów banku oraz okresów zwiększonych wpłat gotówkowych;

- 2) zasadę, że wypłata klientom banku większych kwot w gotówce (przekraczających zwykły poziom pogotowia kasowego), winna być poprzedzona wcześniejszym - 1 dniowym awizowaniem takiej potrzeby przez klienta;
  - 3) sytuację w rejonie działania;
  - 4) możliwości bezpiecznego przechowywania gotówki, w tym z uwzględnieniem ewentualnej konieczności zwiększenia kwoty ubezpieczenia zapasu gotówki;
  - 5) szybkość dostępu do zasileń w gotówkę;
  - 6) szybkość odprowadzeń nadwyżek środków;
  - 7) koszty związane z transportem gotówki.
4. Comiesięcznej oceny przestrzegania wyznaczonych limitów zapasu gotówki w kasach i skarbcach Banku dokonuje Kierownik Pionu ds. handlowych w ramach kontroli wewnętrznej.

Rozdział 2 – Zarządzanie stanem środków na rachunku bieżącym Banku

§ 11

1. Odpowiednie zarządzanie stanem środków na rachunku bieżącym ma na celu utrzymywanie adekwatnego do potrzeb poziomu tych środków przy jednoczesnym ograniczaniu kosztów ich utrzymywania.
2. Głównymi elementami, związanymi z zarządzaniem rachunkiem bieżącym jest:
  - 1) podjęcie decyzji o zagospodarowaniu lub uzupełnieniu niedoboru środków, której należy dokonać przed zakończeniem dnia operacyjnego;
  - 2) odpowiednie zaplanowanie salda zamknięcia dnia operacyjnego, tak aby Bank nie ponosił nieuzasadnionych kosztów.

§ 12

1. Ostateczną decyzję dotyczącą ulokowania nadwyżki środków należy podjąć do godziny 13 każdego dnia.
2. Decyzję, o której mowa w ust. 1 podejmuje z-ca Głównego Księgowego a zatwierdza członek Zarządu Główny Księgowy.
3. Do godziny 13 każdego dnia roboczego zarządzanie stanem środków na rachunku bieżącym polega na:
  - 1) ustaleniu stanu rachunku na początek dnia bieżącego (bilans zamknięcia poprzedniego dnia);
  - 2) na podstawie danych i dostępnych zestawień z bankowego systemu operacyjnego, ustaleniu kwoty, która obciąży rachunek bieżący Banku w dniu bieżącym do godziny 13 oraz oszacowaniu kwoty która obciąży rachunek bieżący po godzinie 13;
  - 3) uwzględnienie dokonanych w danym dniu wypłat kredytów, depozytów i wpływów z tytułu założonych przez klientów lokat i spłat kredytów;
  - 4) ustaleniu kwot lokat bankowych w Banku Zrzeszającym zapadających w dniu bieżącym;
  - 5) ustaleniu kwot wpływów innych niż wymienione w pkt 2) i 3), np. wypłata wynagrodzeń oraz inne koszty;
  - 6) oszacowaniu przewidywanego salda zamknięcia na rachunku bieżącym na koniec dnia i podjęciu decyzji o założeniu lokat terminowych w Banku Zrzeszającym lub uzupełnieniu niedoboru środków.
4. Do godziny 12:45 osoba dokonująca obliczeń, o których mowa w ust. 3, powiadamiana jest przez wyznaczone osoby z innych jednostek organizacyjnych Banku o planowanych przepływach środków dotyczących:

- 1) kwoty zasileń i odprowadzeń gotówki, które w danym dniu będą kształtować saldo rachunku bieżącego w Banku Zrzeszającym;
  - 2) transakcjach z tytułu uruchomionych w danym dniu kredytów;
  - 3) depozytów, które zostaną przez klienta wypłacone lub zostały wpłacone.
5. Bank ustala, że planowane saldo zamknięcia na rachunku bieżącym na koniec dnia powinno wynosić 30 tys. zł.
  6. Jeżeli planowane na koniec dnia saldo na rachunku bieżącym jest ujemne, to Bank zakłada, że zostanie wykorzystany kredyt w rachunku bieżącym.

§ 13

1. Z nadwyżek środków, które pozostaną na rachunku bieżącym, a które mogą wynikać z zaistnienia nieprzewidzianych okoliczności lub przybliżeń w dokonywanych obliczeniach, o których mowa w § 12 ust. 3 i 4, automatycznie zakładana jest lokata o terminie overnight.
2. W przypadkach, zaistnienia zapotrzebowania na środki, które mogą wynikać z przesłanek opisanych w ust. 1, kwota niedoboru jest pokrywana kredytem w rachunku bieżącym.
3. Comiesięcznej oceny poziomu lokat overnight zakładanych automatycznie oraz poziomu wykorzystanej kwoty kredytu w rachunku bieżącym dokonuje Komórka ds. sprawozdawczości i ryzyka.
4. W przypadkach, w których kwota lokat overnight zakładanych automatycznie lub wykorzystanej kwoty kredytu w rachunku bieżącym odbiega w danym dniu od przeciętnego poziomu, badana jest przyczyna wystąpienia takiej sytuacji, jej wyjaśnienie stanowi element oceny, o której mowa w ust. 3.

§ 14

1. Terminy, na które zakładane są lokaty w Banku Zrzeszającym uzależnione są od:
  - 1) planowanych przepływów pieniężnych;
  - 2) prognozy stóp procentowych na rynku międzybankowym;
  - 3) polityki promowania lokat ustalonej dla banków spółdzielczych przez Bank Zrzeszający.
2. Ramowe wytyczne w zakresie sposobu zagospodarowywania nadmiaru środków wyznacza Komórka ds. sprawozdawczości i ryzyka po zatwierdzeniu przez Zarząd.

Rozdział 3 – Zarządzanie płynnością bieżącą i krótkoterminową

§ 15

1. Podstawowym narzędziem wspomagającym operacyjne zarządzanie płynnością krótkoterminową są prognozy wpływów i wypływów środków pieniężnych (Przepływy pieniężne/Plan przepływów pieniężnych) sporządzane codziennie na okres kolejnych 30 dni.
2. Przepływy pieniężne wraz z informacjami pozyskanymi w bieżącym dniu operacyjnym pozwalają komórce zarządzającej optymalnie inwestować nadwyżki środków lub zapewniać wystarczającą ilość środków na realizację bieżących zobowiązań.
3. W przepływach pieniężnych uwzględniane są kluczowe i największe kwoty, dla których pozbawiony kontroli przepływ mógłby mieć niekorzystny wpływ na poziom płynności.
4. Bank przyjmuje, że w przepływach pieniężnych uwzględnia kwoty powyżej 15 tys. zł.
5. Główne pozycje uwzględniane w symulacji płynności krótkoterminowej są następujące:

- 1) po stronie wpływów (wraz z odsetkami):
  - a) zapadające lokaty,
  - b) zapadające papiery wartościowe,
  - c) spłaty kredytów,
  - d) wpłaty depozytów,
  - e) okresowe wpływy na rachunki klientów,
  - f) sprzedaż innych aktywów,
  - g) inne wpływy.
- 2) po stronie wypływów (wraz z odsetkami):
  - a) wypłaty depozytów,
  - b) wypłaty kredytów,
  - c) wypłaty transz kredytowych,
  - d) okresowe wypływy z rachunków klientów,
  - e) zakup papierów wartościowych,
  - f) zakup innych aktywów,
  - g) koszty własne Banku,
  - h) inne wypływy.
6. Na każdy planowany dzień skumulowana suma wpływów powinna być wyższa od skumulowanej sumy wypływów, chyba że Bank posiada możliwość skrócenia terminów wpływów lub wydłużenia terminów wypływów. W takim przypadku relacja, o której mowa w zdaniu pierwszym powinna być zachowana dla skorygowanych terminów wpływów i wypływów.
7. Wykaz komórek/stanowisk odpowiedzialnych za przekazywanie informacji do komórki zarządzającej, w poszczególnych pozycjach wskazanych w ust. 5 znajduje się w załączniku nr 1.
8. Plan wpływów i wypływów środków jest korygowany codziennie, przy czym dopuszczalne są korekty prognozy w związku z otrzymaniem nowych informacji, które w sposób istotny powodują jej zmiany, lecz maksymalnie na 2 dni przed planowaną datą przepływu; Bank archiwizuje Plan przepływów pieniężnych w wersji bez dokonanych korekt za okres przynajmniej ostatnich 30 dni.
9. Dodatkowo, w celu kontroli prawidłowości i skuteczności planowania, sporządzane jest zestawienie rzeczywistych przepływów pieniężnych oraz zestawienie środków utrzymywanych przez Bank w kasach, na rachunku bieżącym i w postaci automatycznych lokat overnight.

Dział IV – Zarządzanie płynnością średnio- i długoterminową

§ 16

Na proces zarządzania płynnością średnio i długoterminową głównie składają się:

- 1) lokowanie nadwyżek środków przez komórkę zarządzającą na okresy płatności dłuższe od 30 dni;
- 2) podejmowane przez Zarząd Banku decyzje dotyczące charakterystyki poszczególnych produktów kredytowych i depozytowych w zakresie terminów płatności tych produktów;
- 3) podejmowane przez Zarząd Banku decyzje dotyczące inwestycji kapitałowych lub dotyczące zakupu składników majątku trwałego;
- 4) pomiar płynności średnio- i długoterminowej.

§ 17

1. Bank ocenia poziom ryzyka płynności, wynikający z wszystkich aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych poprzez:
  - 1) ocenę struktury, trendów i stabilności źródeł finansowania działalności Banku – w okresach miesięcznych;
  - 2) ocenę relacji pomiędzy terminami płatności aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych – w okresach miesięcznych;
  - 3) ocenę wpływu zobowiązań pozabilansowych udzielonych na poziom płynności – w okresach miesięcznych;
  - 4) analizę wskaźników – w okresach miesięcznych;
  - 5) ocenę wyników testów warunków skrajnych – w okresach kwartalnych;
  - 6) ocenę poziomu płynności długoterminowej – w okresach rocznych.
2. W ramach analiz dotyczących stabilności źródeł finansowania dokonywane są:
  - 1) wyznaczanie osadu na depozytach;
  - 2) pomiar stopnia uzależnienia Banku od środków pochodzących od jednego deponenta (koncentracje depozytowe) oraz z tytułu dużych depozytów;
  - 3) pomiar stopnia uzależnienia Banku od środków pochodzących od osób wewnętrznych;
  - 4) pomiar poziomu zrywalności depozytów.
3. Kredyty i pożyczki z Banku Zrzeszającego z pierwotnym terminem zapadalności powyżej 1 roku Bank uznaje za stabilne źródło finansowania, bez konieczności dokonywania dodatkowych pomiarów.

§ 18

1. Celem uznania określonych kategorii środków za stabilne źródło finansowania Bank:
  - 1) co najmniej raz na rok opracowuje długoterminowy plan pozyskania tych środków;
  - 2) posiada i weryfikuje przynajmniej raz w roku plan awaryjny uwzględniający utrzymanie płynności bieżącej i krótkoterminowej w przypadku znaczącego spadku wartości tych środków lub ograniczonego dostępu do innych źródeł finansowania.
2. Plan pozyskiwania i utrzymywania środków, które Bank uznaje za stabilne źródło finansowania obejmuje m. in.:
  - 1) analizę sytuacji rynkowej, ocenę konkurencji, analizę mocnych i słabych stron Banku na rynku depozytowym;
  - 2) prognozy oraz założenia dotyczące wielkości i struktury depozytów w okresie jednego roku;
  - 3) politykę stóp procentowych oraz opłat związanych z prowadzeniem rachunków depozytowych, z uwzględnieniem zachowań konkurencji;
  - 4) strategię marketingową wobec klientów Banku;
  - 5) ocenę współpracy i plany w zakresie instytucji rządowych lub samorządowych;
  - 6) prognozy dotyczące planowanego finansowania z Banku Zrzeszającego;
  - 7) opis działań prowadzących do zachowania wartości depozytów na stabilnym poziomie.
3. Analiza stopnia realizacji planu jest dokonywana wraz z analizą realizacji planu finansowego.
4. Plan pozyskania i utrzymania środków uznawanych przez Bank za stabilne źródło finansowania, opracowywany na kolejne 5 lat, corocznie zatwierdzany jest przez Radę Nadzorczą.

Rozdział 1 - Wyznaczanie osadu na depozytach

§ 19

1. Za osad na rachunkach depozytowych przyjmuje się tę ich część, która w ujęciu łącznym wykazuje na przestrzeni poprzednich okresów jedynie nieznaczne wahania i Bank może polegać na tych depozytach przy finansowaniu aktywów o dłuższych terminach zapadalności.
2. Wyznaczanie osadu dokonywane jest w oparciu o następujące zasady:
  - 1) środki dużych deponentów, o których mowa w § 21 ust. 2 wyłączone są z badania osadu;
  - 2) depozyty osób wewnętrznych, wyłączone są z badania osadu;
  - 3) depozyty podmiotów finansowych, wyłączone są z badania osadu;
  - 4) jako metodę wyliczania osadu Bank przyjmuje prognozę określoną na podstawie linii trendu wyznaczonej metodą regresji liniowej⁴;
  - 5) miarą chwiejności bazy depozytowej jest błąd standardowy prognozowanej wartości stanów depozytów stabilnych wyznaczonej na podstawie linii trendu⁵.

§ 20

1. Badanie osadu na depozytach przeprowadza się w odniesieniu do następujących grup depozytów:
  - 1) depozyty bieżące gospodarstw domowych;
  - 2) depozyty terminowe gospodarstw domowych;
  - 3) depozyty bieżące pozostałych podmiotów sektora niefinansowego;
  - 4) depozyty terminowe pozostałych podmiotów sektora niefinansowego;
  - 5) depozyty (łącznie bieżące i terminowe) instytucji rządowych lub samorządowych.
2. Kwotę osadu występującą na datę analizy Bank wylicza w odniesieniu do grup depozytów określonych w ust. 1, według poniższych zasad:
  - 1) na bazie danych dotyczących stanów dziennych za okres 12 miesięcy bezpośrednio poprzedzających datę analizy, pomniejszonych o wielkość depozytów osób wewnętrznych oraz depozytów środków dużych deponentów, wyznaczana jest linia trendu tych skorygowanych stanów oraz wyliczany błąd standardowy;
  - 2) osad dla danej grupy depozytów stanowi dodatnią różnicę pomiędzy wartością wyliczoną na podstawie linii trendu dla ostatniego stanu dziennego, a wielkością podwójnego błędu standardowego nieprzekraczającą wartości ostatniego stanu dziennego;
  - 3) łączna wielkość osadu dla depozytów na datę analizy jest sumą osadów poszczególnych grup depozytów wyznaczonych zgodnie z pkt 2);
  - 4) wskaźnik osadu wyliczany jest jako iloraz osadu wyliczonego zgodnie z pkt 2) do wielkości depozytów danej grupy posiadanych na datę analizy.

Rozdział 2 - Badanie koncentracji depozytów

§ 21

1. Badanie stopnia koncentracji depozytów Bank ogranicza do bazy depozytowej, a w niej do koncentracji podmiotowej, rozumianej jako łączna kwota środków pozyskanych od jednego deponenta.
2. Bank definiuje dużego deponenta jako podmiot, który posiada w Banku łączną kwotę środków przekraczającą:
  - 1) 1% bazy depozytowej, w odniesieniu do depozytów gospodarstw domowych;
  - 2) 2% bazy depozytowej, w odniesieniu do pozostałych podmiotów niefinansowych.

⁴ Funkcja programu Excel =REGLINX().

⁵ Funkcja programu Excel =REGBLSTD().

3. Oprócz badania koncentracji podmiotowej Bank bada ryzyko koncentracji wynikające z pojedynczych depozytów.
4. Za duży depozyt Bank przyjmuje depozyt terminowy o wartości wyższej od 100 tys. zł.
5. W ramach pozostałej, nie wymienionej w ust. 1 części depozytów, w tym zwłaszcza depozytów instytucji rządowych i samorządowych Bank nie wyróżnia dużych deponentów. W ocenie Banku ta kategoria depozytów (ze względu na skalę prowadzonej przez instytucje rządowe i samorządowe działalności, braku gwarancji BFG, dużej świadomości ekonomicznej tych instytucji) wymaga odrębnego podejścia jakościowego i ilościowego z punktu widzenia stabilności tych środków. W ocenie stabilności tych środków i jej wykorzystaniu Bank bierze pod uwagę: czas trwania i jakość współpracy z instytucjami rządowymi i samorządowymi, konkurencyjność ze strony innych banków, terminy najbliższych przetargów na obsługę tych instytucji. Bank stosuje ostrożne podejście do urealniania osadu na tej kategorii środków oraz definiuje tych klientów jako kluczowych na potrzeby planu komunikacji w awaryjnym planie płynności.

Rozdział 3 – Depozyty osób wewnętrznych

§ 22

1. Depozyty osób wewnętrznych Bank traktuje jako środki niestabilne, ponieważ w razie kłopotów Banku deponenci ci będą najlepiej poinformowani i mogą wycofać swoje środki w pierwszej kolejności.
2. Bank bada skalę uzależnienia od finansowania środkami osób wewnętrznych w ramach analizy wskaźnikowej.

Rozdział 4 – Zrywalność depozytów

§ 23

1. W zakresie opcji, które dają klientowi prawo wycofania depozytu przed umownym terminem płatności, Bank analizuje tylko sytuacje, które mogą negatywnie wpłynąć na poziom ryzyka, tym samym ocenie podlega poziom zrywalności depozytów.
2. Badanie zrywalności depozytów terminowych polega na ustaleniu wskaźnika zrywalności rozumianego jako iloraz wielkości depozytów zerwanych w danym miesiącu do średniej wielkości posiadanych depozytów terminowych w tym samym miesiącu, wskaźnik wyliczany jest dla wszystkich depozytów terminowych.
3. Za zerwanie przed terminem wymagalności depozytu terminowego, uznaje się przypadek wycofania z Banku środków z depozytu przed datą wymagalności depozytu. Bank nie uznaje depozytu za zerwany przed terminem, jeżeli od daty założenia lub odnowienia depozytu nie minęło 5 dni.
4. Wskaźnik zrywalności depozytów terminowych wykorzystywany jest w analizie stabilności środków obcych uznanych przez Bank za stabilne źródło finansowania, tzn. jeżeli miesięczny wskaźnik zrywalności przekroczy poziom 3%, należy o niego skorygować wartość depozytów stabilnych, które następnie podlegają urealnieniu terminów płatności w Luce płynności.

Rozdział 5 – Ocena wpływu zobowiązań pozabilansowych udzielonych na poziom ryzyka płynności

§ 24

W zakresie oceny wpływu zobowiązań pozabilansowych udzielonych na poziom ryzyka płynności Bank:

- 1) szacuje wielkość udzielonych przez Bank zobowiązań pozabilansowych warunkowych dotyczących finansowania (niewykorzystane kwoty kredytów w ROR i w rachunku bieżącym), które w ujęciu statystycznym nie są przez klientów realizowane – osad;
- 2) analizuje skalę udzielonych przez Bank zobowiązań pozabilansowych m.in. w odniesieniu do rozmiarów prowadzonej przez Bank działalności w ramach analizy wskaźnikowej;
- 3) ocenia prawdopodobieństwo realizacji gwarancji, przy czym zawsze Bank uznaje za prawdopodobną realizację zobowiązania pozabilansowego o charakterze gwarancyjnym, jeżeli ekspozycje klienta zostały zaliczone do kategorii zagrożone.

§ 25

Kwotę, o której mowa w § 24 pkt 1), oblicza się według poniższych zasad:

- 1) na bazie danych dotyczących stanów dziennych udzielonych przez Bank i niewykorzystanych zobowiązań pozabilansowych warunkowych dotyczących finansowania za okres 12 miesięcy bezpośrednio poprzedzających datę analizy, wyznaczana jest:
  - a) linia trendu tych stanów⁶,
  - b) błąd standardowy⁷;
- 2) wielkością osadu jest dodatnia różnica pomiędzy wartością wyliczoną na podstawie linii trendu dla ostatniego stanu dziennego, a wielkością podwójnego błędu standardowego nieprzekraczającą wartości ostatniego stanu dziennego;
- 3) wyliczany jest również wskaźnik osadu jako iloraz kwoty wyliczonej zgodnie z pkt 2) do wielkości zobowiązań pozabilansowych warunkowych udzielonych dotyczących finansowania na datę analizy.

Rozdział 6 – Urealnione zestawienie terminów płatności (Luka płynności)

§ 26

1. Zestawienie terminów płatności aktywów i pasywów sporządzane jest w oparciu o sprawozdania:
  - 1) [FIN005_1] – Aktywa i pasywa według terminów zapadalności (wartość nominalna);
  - 2) [FIN005_2] – Aktywa i pasywa wg terminów zapadalności;
  - 3) [FIN005_3] - Aktywa i pasywa wg terminów zapadalności - pozostałe aktywa, pasywa i kapitały własne.
2. Zestawienie sporządzane jest w następujących przedziałach czasowych:
  - 1) ≤ 7 dni;
  - 2) > 7 dni ≤ 1 miesiąca;
  - 3) > 1 miesiąca ≤ 3 miesięcy;
  - 4) > 3 miesięcy ≤ 6 miesięcy;
  - 5) > 6 miesięcy ≤ 1 roku;
  - 6) > 1 roku ≤ 2 lat;
  - 7) > 2 lat ≤ 5 lat;
  - 8) > 5 lat ≤ 10 lat;
  - 9) > 10 lat ≤ 20 lat;
  - 10) > 20 lat;

⁶ Na podstawie funkcji programu Excel =REGLINX().

⁷ Na podstawie funkcji programu Excel =REGBLSTD().

- 11) pozostałe pozycje.
3. Kwoty ujęte w zestawieniu w przedziale „pozostałe pozycje”, jako w ocenie Banku niemające wpływu na pozycję płynności, nie są ujmowane w obliczeniach luk płynności i wskaźników płynności.
4. Na potrzeby dokonania urealnienia terminów płatności - w pierwszym kroku w przedziale czasowym „≤ 7 dni” sumowane są następujące przedziały czasowe z formularzy, o którym mowa w ust. 1: „bez określonego terminu”, „≤ 7 dni”.
5. Zestawienie terminów płatności aktywów i pasywów sporządzane jest dla „PLN”.
6. W zestawieniu terminów płatności aktywów i pasywów zobowiązania pozabilansowe otrzymane prezentowane są łącznie z aktywami, natomiast zobowiązania pozabilansowe udzielone prezentowane są łącznie z pasywami.
7. Na bazie zestawienia opracowanego w oparciu o sprawozdania o których mowa w ust. 1, po dokonaniu korekt, o których mowa w ust. 3 - 5, sporządzane jest zestawienie według urealnionych terminów płatności, przy zastosowaniu zasad opisanych w § 27.
8. Na potrzeby sporządzenia urealnionego zestawienia terminów płatności, potrzebne są następujące informacje:
  - 1) kwoty kredytów zagrożonych w podziale na poszczególne przedziały czasowe oraz łączna kwota rezerw celowych utworzonych na te kredyty;
  - 2) wskaźnik udziału wykorzystanych kwot kredytów w rachunkach bieżących i ROR w należnościach od sektora niefinansowego⁸;
  - 3) kwota osadu na depozytach bieżących gospodarstw domowych;
  - 4) kwota osadu na depozytach terminowych gospodarstw domowych;
  - 5) kwota osadu na depozytach bieżących pozostałych podmiotów sektora niefinansowego;
  - 6) kwota osadu na depozytach terminowych pozostałych podmiotów sektora niefinansowego;
  - 7) kwota osadu na depozytach instytucji rządowych i samorządowych;
  - 8) podział zobowiązań pozabilansowych udzielonych dotyczących finansowania na zobowiązania wynikające z niewykorzystanych kwot kredytów w ROR i rachunkach bieżących oraz pozostałe zobowiązania - wynikające z nieruchomościowych transz kredytowych oraz transakcji związanych z finansowaniem handlu (gwarancje, poręczenia, akredytywy).

§ 27

1. Bank dokonując urealnienia luki płynności kieruje się następującymi zasadami:
  - 1) obserwacja historyczna zachowań deponentów wskazuje, iż:
    - a) depozyty terminowe są bardziej stabilne niż depozyty bieżące;
    - b) depozyty przyjęte od gospodarstw domowych charakteryzują się większą stabilnością niż depozyty przyjęte od pozostałych podmiotów niefinansowych;
    - c) depozyty instytucji rządowych i samorządowych charakteryzują się mniejszą stabilnością aniżeli depozyty sektora niefinansowego;
  - 2) ze względu na różny stopień stabilności Bank zakłada, że część stabilna poszczególnych kategorii depozytów opisanych w § 20 finansuje aktywa, w tym kredyty, dla maksymalnych okresów:
    - a) osad na depozytach bieżących gospodarstw domowych – do 10 lat;
    - b) osad na depozytach bieżących pozostałych podmiotów niefinansowych – do 2 lat;
    - c) osad na depozytach terminowych gospodarstw domowych – do 20 lat;

---

⁸ Obliczony jako średnia arytmetyczna wskaźników obliczonych na koniec miesiąca z ostatnich 12 miesięcy, przy obliczeniach stosuje się wartość nominalną kapitałów kredytów.

- d) osad na depozytach terminowych pozostałych podmiotów niefinansowych – do 5 lat;
  - e) osad na depozytach sektora budżetowego – do 2 lat, przy czym, w urealnianiu Bank uwzględnia najbliższą datę przetargu na obsługę jednostki;
- 3) część kredytów długoterminowych, których termin płatności jest dłuższy niż 20 lat jest finansowana nadwyżką funduszy własnych nad innymi, wykazywanymi w tym przedziale czasowym, aktywami;
  - 4) przyjęte w pkt 2) terminy, są maksymalnymi okresami w ramach, których Bank określa wartości procentowe, w poszczególnych przedziałach czasowych dla osadu wyliczonego na poszczególnych kategoriach depozytów, o których mowa w § 20, a które są określone w ust. 2 pkt 9) – 13).
  - 5) procentowe przypisanie osadu wyliczonego dla poszczególnych grup depozytów opisanych w § 20 jest proporcjonalne do czasu trwania poszczególnych przedziałów.
2. Urealnienie terminów płatności aktywów i pasywów bilansowych oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych jest dokonywane w oparciu o następujące reguły: *(rachunek Minimum Depozytowego nie podlega urealnieniu, gdyż w sprawozdawczości jest ujmowany w pozycji „bez określonego terminu”, która w urealnionej luce płynności jest ujmowana w przedziale do 7 dni)*
    - 1) w pozycji należności od sektora finansowego, niefinansowego oraz należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych w poszczególnych przedziałach czasowych do 20 lat odejmuje się kwoty kredytów zagrożonych,;
    - 2) w przedziale czasowym powyżej 20 lat ujmowana jest wartość netto kredytów zagrożonych;
    - 3) w pozycji należności od sektora niefinansowego w przedziałach czasowych do 5 lat odejmuje się część aktywów wynikającą z przemnożenia przez wskaźnik opisany w § 26 ust. 8 pkt 2), a następnie łączną kwotę tych aktywów przenosi się do przedziału „> 5 lat ≤ 10”;
    - 4) w pozycji należności od sektora finansowego odejmuje się z przedziału „≤ 7 dni” kwotę rezerwy obowiązkowej, a następnie przenosi do przedziału „> 10 lat ≤ 20”;
    - 5) w pozycji należności od sektora finansowego odejmuje się z odpowiedniego przedziału⁹ kwotę aktywów wyodrębnionych na rzecz BFG, a następnie przenosi do przedziału czasowego powyżej ” > 20 lat”;
    - 6) w pozycji należności od sektora finansowego odejmuje się z odpowiednich przedziałów wkłady na Fundusz Pomocowy, a następnie przenosi do przedziału czasowego powyżej ” > 20 lat”;
    - 7) w pozycji należności od sektora finansowego odejmuje się z odpowiednich przedziałów kwoty lokat stanowiących zabezpieczenie zobowiązań wobec innych podmiotów (w tym Banku Zrzeszającego), a następnie przenosi do przedziału czasowego wynikającego terminu na który ustanowione jest zabezpieczenie;
    - 8) z pozycji należności pozostałe odejmuje się z przedziału „≤ 7 dni” kwoty:
      - a) posiadanych akcji Banku Zrzeszającego, a następnie przenosi do przedziału czasowego powyżej 20 lat,
      - b) akcji i udziałów innych podmiotów, a następnie przenosi do przedziału czasowego;
      - c) jednostek uczestnictwa w Towarzystwach Funduszy Inwestycyjnych, a następnie przenosi do przedziału czasowego;

---

⁹ Z przedziału, w którym przypada termin zapadalności papierów wartościowych, zakupionych w ramach środków wyodrębnionych na BFG.

- d) certyfikatów restrukturyzacyjnych (w tym FIZAN), a następnie przenosi do przedziału czasowego $> 10 \text{ lat} \leq 20 \text{ lat}$,
- e) rzeczowych aktywów trwałych, a następnie przenosi do przedziału czasowego powyżej 20 lat,
- f) z pozostałej kwoty należności pozostałych w przedziale „ $\leq 7 \text{ dni}$ ” wyodrębnia się kwotę:
- należności od dłużników różnych, która pozostaje w przedziale „ $\leq 7 \text{ dni}$ ”,
  - rozliczeń międzybankowych, która pozostaje w przedziale „ $\leq 7 \text{ dni}$ ”,
- reszta przenoszona jest do przedziału „pozostałe pozycje;
- 9) w pozycji zobowiązania wobec sektora niefinansowego – gospodarstwa domowe, z przedziału „ $\leq 7 \text{ dni}$ ” odejmuje się osad na depozytach bieżących gospodarstw domowych i przenosi do przedziałów powyżej 1 roku według następujących wartości procentowych:

$> 1 \text{ roku} \leq 2 \text{ lat}$	$> 2 \text{ lat} \leq 5 \text{ lat}$	$> 5 \text{ lat} \leq 10 \text{ lat}$	$> 10 \text{ lat} \leq 20 \text{ lat}$
11%	33%	56%	

dla tej kategorii osadu przyjęto okres 1-10 lat, trzy przedziały posiadają razem „długość” 9 lat, przy czym przedział „ $> 1 \text{ roku} \leq 2 \text{ lat}$ ” ma długość 1 rok, przedział „ $> 2 \text{ lat} \leq 5 \text{ lat}$ ” ma długość 3 lata, przedział „ $> 5 \text{ lat} \leq 10 \text{ lat}$ ” ma długość 5 lat – stąd wzięły się ułamki w poszczególnych przedziałach przeliczone na wartości procentowe; obliczenia w tabelach poniżej dokonane są w analogiczny sposób)

- 10) w pozycji zobowiązania wobec sektora niefinansowego – pozostałe podmioty, z przedziału „ $\leq 7 \text{ dni}$ ” odejmuje się osad na depozytach bieżących pozostałych podmiotów sektora niefinansowego i przenosi do przedziałów powyżej 1 roku według następujących wartości procentowych:

$> 1 \text{ roku} \leq 2 \text{ lat}$	$> 2 \text{ lat} \leq 5 \text{ lat}$	$> 5 \text{ lat} \leq 10 \text{ lat}$	$> 10 \text{ lat} \leq 20 \text{ lat}$
100%			

- 11) w pozycji zobowiązania wobec sektora niefinansowego – gospodarstwa domowe, z przedziałów czasowych do 12 miesięcy odejmuje się osad na depozytach terminowych gospodarstw domowych i przenosi do przedziałów powyżej 1 roku według następujących wartości procentowych:

$> 1 \text{ roku} \leq 2 \text{ lat}$	$> 2 \text{ lat} \leq 5 \text{ lat}$	$> 5 \text{ lat} \leq 10 \text{ lat}$	$> 10 \text{ lat} \leq 20 \text{ lat}$
5%	16%	26%	53%

- 12) w pozycji zobowiązania wobec sektora niefinansowego – pozostałe podmioty, z przedziałów czasowych do 12 miesięcy odejmuje się osad na depozytach terminowych pozostałych podmiotów sektora niefinansowego i przenosi do przedziałów powyżej 1 roku według następujących wartości procentowych:

$> 1 \text{ roku} \leq 2 \text{ lat}$	$> 2 \text{ lat} \leq 5 \text{ lat}$	$> 5 \text{ lat} \leq 10 \text{ lat}$	$> 10 \text{ lat} \leq 20 \text{ lat}$
25%	75%		

- 13) w pozycji zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych, z przedziałów czasowych do 12 miesięcy odejmuje się osad na depozytach instytucji rządowych i samorządowych i obliczoną kwotę przenosi do przedziałów powyżej 1 roku według następujących wartości procentowych:

$> 1 \text{ roku} \leq 2 \text{ lat}$	$> 2 \text{ lat} \leq 5 \text{ lat}$	$> 5 \text{ lat} \leq 10 \text{ lat}$	$> 10 \text{ lat} \leq 20 \text{ lat}$
100%			

- przy czym, w przypadkach tych podmiotów, dla których pozostający do obsługi okres (data następnego przetargu) jest krótszy niż 2 lata, część osadu przypadająca na ten podmiot jest przenoszona do przedziału zawierającego datę następnego przetargu;
- 14) w pozycji pozostałe zobowiązania odejmuje się z przedziału „≤ 7 dni” kwoty:
    - a) funduszy własnych, a następnie przenosi do przedziału czasowego powyżej 20 lat,
    - b) z pozostałej kwoty zobowiązań pozostałych w przedziale „≤ 7 dni” pozostawia się kwotę:
      - zobowiązań wobec wierzycieli różnych,
      - rozliczeń międzybankowych,
      - zobowiązań ewidencjonowanych na kontach 291, 391,
      - udziałów do wypłaty,reszta przenoszona jest do przedziału „pozostałe pozycje”;
  - 15) zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania, w postaci niewykorzystanych kwot kredytów w ROR i rachunkach bieżących ujmowane są w przedziale „≤ 7 dni” w kwocie stanowiącej różnicę pomiędzy kwotą kredytów w ROR i rachunkach bieżących a kwotą osadu, o której mowa w § 24 ust. 1 pkt 1), natomiast kwota osadu przenoszona jest do kolumny „pozostałe pozycje”;
  - 16) zobowiązania pozabilansowe udzielone o charakterze gwarancyjnym są ujmowane w zestawieniu w przypadkach, o których mowa w § 24 pkt 3);
  - 17) zobowiązania pozabilansowe otrzymane dotyczące finansowania ujmowane są w przedziale „≤ 7 dni”;
  - 18) zobowiązania pozabilansowe otrzymane gwarancyjne nie są ujmowane;
  - 19) w przedziale „pozostałe pozycje” są wykazywane odpowiednio: po stronie pasywów – zobowiązania do zapłaty wobec BFG (z tytułu składek na rzecz funduszu gwarancyjnego), po stronie aktywów – prawa majątkowe stanowiące pokrycie tych zobowiązań; wymienione pozycje są odejmowane z odpowiednich, przedziałów czasowych, w których były wykazywane przed urealnieniem. (*zapis dotyczy art. 303 ust. 2 i 3 ustawy o BFG, zgodnie z którym kwota składek na rzecz funduszu gwarancyjnego może być wnoszona w formie zobowiązań do zapłaty*)
  - 20) aktywa płynne są ujmowane zgodnie z terminami kontraktowymi, tym samym ich terminy zapadalności nie są urealniane.

§ 28

Na podstawie urealnionego zestawienia niedopasowania obliczane są:

- 1) luki przedziałowe – liczone jako różnica między aktywami i pasywami dla poszczególnych przedziałów czasowych;
- 2) luka skumulowana – będąca sumą luk w poszczególnych, wybranych do analizy okresach;
- 3) luka globalna – będąca luką skumulowaną dla wszystkich przedziałów czasowych;
- 4) wskaźniki płynności, jako iloraz aktywów do pasywów występujących w poszczególnych przedziałach czasowych (lub skumulowanych przedziałach czasowych).

§ 29

1. Dodatkowo, na bazie Luki płynności sporządzonej w oparciu o opis zawarty w §§ 26–28, Bank sporządza, w okresach kwartalnych, zestawienie terminów płatności aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych (dynamiczna Luka płynności) uwzględniające kształtowanie się pozycji aktywów, pasywów oraz zobowiązań pozabilansowych w perspektywie najbliższego roku.
2. Bank uwzględnia prognozy w oparciu o:

- 1) plan finansowy - dla przedziałów czasowych objętych planem; *(np. w Luce płynności sporządzanej według stanu na koniec czerwca, plan finansowy będzie obejmował tylko przedziały czasowe do 6 miesięcy)*
- 2) przybliżone oszacowania, dokonane w oparciu o trendy i cykliczność, które występowały w poprzednich latach – dla pozostałych przedziałów czasowych.
3. Prognozami będą objęte następujące pozycje aktywów i pasywów:
  - 1) należności od sektora finansowego;
  - 2) należności od sektora niefinansowego;
  - 3) należności od instytucji rządowych i samorządowych;
  - 4) inne pozycje aktywów, w których planowane są istotne zmiany;
  - 5) zobowiązania wobec sektora finansowego;
  - 6) zobowiązania wobec sektora niefinansowego;
  - 7) zobowiązania wobec instytucji rządowych i samorządowych;
  - 8) inne pozycje pasywów, w których planowane są istotne zmiany.
4. Ostatecznie, dynamiczna Luka płynności wyznaczana jest w oparciu o następujące zasady:
  - 1) dla każdej pozycji, wymienionej w ust. 3 i każdego przedziału czasowego (nieprzekraczającego 12 miesięcy) wyliczana/szacowana jest kwota przyrostu (+) lub spadku (-) wartości;
  - 2) dla każdego przedziału czasowego (nieprzekraczającego 12 miesięcy) kwota należności koryguje pasywa natomiast kwota zobowiązań koryguje aktywa.
5. Na podstawie dynamicznej Luki płynności obliczane są luki lub wskaźniki analogicznie do opisanych w § 28.

Rozdział 7 – Analiza ryzyka płynności na podstawie wybranych wskaźników

§ 30

1. Podstawowymi wskaźnikami określającymi pozycję płynności Banku są:
  - 1) wskaźniki, o których mowa w § 28 pkt 4);
  - 2) wskaźniki dotyczące nadzorczych miar płynności opisane w załączniku nr 2;
  - 3) wskaźnik LCR opisany w załączniku nr 3;
  - 4) wskaźnik NSFR opisany w załączniku nr 4.
2. W ramach oceny struktury, trendów źródeł finansowania działalności, wyznaczone i monitorowane są następujące wskaźniki:
  - 1) depozyty / suma bilansowa;
  - 2) depozyty podmiotów sektora niefinansowego / suma bilansowa;
  - 3) depozyty instytucji rządowych i samorządowych / suma bilansowa;
  - 4) depozyty podmiotów sektora finansowego (bez banków) / suma bilansowa;
  - 5) środki pozyskane od banków (kredyty, pożyczki, depozyty) / suma bilansowa;
  - 6) wyemitowane przez Bank papiery wartościowe (np. obligacje) / suma bilansowa;
  - 7) rezerwa na ryzyko ogólne / suma bilansowa;
  - 8) fundusz udziałowy + fundusz zasobowy + fundusze rezerwowe *(wg wartości wykazywanych w bilansie w pasywach)* / suma bilansowa;
3. Wskaźnikami obrazującymi stabilność depozytów są:
  - 1) wskaźniki stabilności w poszczególnych kategoriach depozytów, o których mowa w § 20 ust. 1;
  - 2) depozyty stabilne / depozyty ogółem;
  - 3) środki pozyskane od dużych deponentów / baza depozytowa;

- 4) środki pozyskane od osób wewnętrznych / baza depozytowa;
  - 5) łączna kwota dużych depozytów / baza depozytowa;
  - 6) wskaźnik zrywalności depozytów;
  - 7) depozyty elektroniczne / depozyty;
  - 8) kwota depozytów gwarantowanych przez BFG/ depozyty.
4. Dodatkowo wyznaczane i monitorowane są wskaźniki obrazujące relację pomiędzy aktywami, pasywami i zobowiązaniami pozabilansowymi:
- 1) aktywa płynne / suma bilansowa;
  - 2) depozyty / kredyty¹⁰;
  - 3) depozyty + fundusze własne / kredyty¹¹ + majątek trwały;
  - 4) depozyty stabilne¹² / kredyty¹³;
  - 5) pasywa stabilne¹⁴ + fundusze własne / kredyty¹⁵ + majątek trwały;
  - 6) aktywa płynne / pasywa niestabilne¹⁶;
  - 7) zobowiązania pozabilansowe udzielone / aktywa płynne;
  - 8) zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania / aktywa płynne;
  - 9) zobowiązania pozabilansowe udzielone / suma bilansowa.

Rozdział 8 – Wskaźniki wczesnego ostrzeżenia

§ 31

1. W celu identyfikacji zwiększającego się ryzyka, rosnącego zapotrzebowania na płynność, stworzenia możliwości wczesnego podejmowania działań w celu ograniczenia ryzyka Bank wprowadza zestaw wskaźników lub sytuacji wczesnego ostrzeżenia.
2. Na wskaźniki wczesnego ostrzeżenia składają się:
  - 1) wykorzystanie ustanowionych limitów na poziomie 90% i wyższym;
  - 2) spadek depozytów, w podziale na grupy wskazane w § 20 ust. 1 licząc m/m powyżej 5% z wyjątkiem sytuacji uzasadnionych sezonowością;
  - 3) wzrost depozytów, o których mowa w § 19 ust. 2 licząc m/m powyżej 20% z wyjątkiem sytuacji uzasadnionych sezonowością;
  - 4) wzrost udzielonych pozabilansowych zobowiązań finansowych dotyczących finansowania (kredyty w rachunkach bieżących i ROR) licząc m/m powyżej 20%;
  - 5) wzrost poziomu wykorzystywania udzielonych pozabilansowych zobowiązań finansowych dotyczących finansowania (kredyty w rachunkach bieżących i ROR)¹⁷ licząc m/m powyżej 20%;
  - 6) wzrost kredytów przeterminowanych (tj. z przeterminowaniem spłaty powyżej 30 dni kwartał/ kwartału 10%;
  - 7) zmiana struktury terminowej depozytów na niekorzyść depozytów z dłuższymi terminami wymagalności.
3. Na sytuacje wczesnego ostrzeżenia składają się:
  - 1) pojawienie się niekorzystnych informacji o Banku;

¹⁰ Wartość kredytów obliczona jako: wartość brutto pomniejszona o rezerwy celowe i odpisy na odsetki

¹¹J.w.

¹² Suma osadu na depozytach.

¹³ Jak w przypisie 10.

¹⁴ Depozyty stabilne plus pożyczki podporządkowane w części niezaliczanej do funduszy własnych, plus kredyty i pożyczki z Banku Zrzeszającego z pierwotnym terminem zapadalności powyżej 1 roku.

¹⁵ Jak w przypisie 10.

¹⁶ Depozyty ogółem minus depozyty stabilne plus różnica pomiędzy zobowiązaniami pozabilansowymi dotyczącymi finansowania a osadem na tych zobowiązaniach.

¹⁷ Licząc jako spadek udziału „osadu” na niewykorzystanych zobowiązaniach pozabilansowych udzielonych dotyczących finansowania.

- 2) wprowadzenie zarządu komisarycznego lub ogłoszenie upadłości innego banku spółdzielczego, zwłaszcza takiego, którego placówki położone są w pobliżu placówek Banku;
  - 3) pojawienie się nowych banków konkurencyjnych na terenie działania Banku;
  - 4) wzrost oprocentowania depozytów oferowanych przez banki konkurencyjne;
  - 5) odmowa udzielenia wsparcia finansowego przez Bank Zrzeszający.
4. Dodatkowo, Bank otrzymuje od Spółdzielni, w okresach co najmniej kwartalnych, informacje o:
- 1) przekroczeniu poziomów ostrzegawczych wskaźników LCR i NSFR ustalonych dla Banku Zrzeszającego w Grupowym Planie Naprawy Systemu Ochrony SGB
  - 2) zmniejszeniu nadpłynności Zrzeszenia, rozumianej jako: maksymalna wartość o jaką mogą ulec obniżeniu aktywa płynne aby zagregowany wskaźnik LCR nie spadł poniżej 100%.

Rozdział 9 – Testy warunków skrajnych

§ 32

1. Przeprowadzaniem testów warunków skrajnych zajmuje się Spółdzielnia, zgodnie z następującymi scenariuszami opisanymi w Grupowym Planie Naprawy:
  - 1) scenariuszu systemowym zakładającym kryzys makroekonomiczny, opartym na scenariuszu przygotowanym przez NBP, w którym występują wzrost należności zagrożonych, wpływ depozytów i zmiana rynkowych stóp procentowych;
  - 2) scenariuszami indywidualnymi zakładającymi:
    - a) materializację ryzyka koncentracji ekspozycji kredytowych,
    - b) wzrost kosztu finansowania depozytów,
    - c) spadek stóp procentowych;
  - 3) scenariuszu mieszanym, uwzględniającym kombinację zdarzeń mających wpływ na cały system i indywidualnych, następujących jednocześnie i wchodzących ze sobą w interakcje, który zakłada kryzys na rynku rolnym.
2. Dla każdego scenariusza określany jest wpływ sytuacji skrajnej na określone w Grupowym Planie Naprawy obszary krytyczne:
  - 1) płynności, mierzony wskaźnikami: LCR oraz NSFR;
  - 2) rentowności (w tym poziomu ryzyka kredytowego), mierzony wskaźnikami: ROA, C/I, należności zagrożonych¹⁸, poziomu ozerwowania¹⁹;
  - 3) wypłacalności, mierzony wskaźnikami: TCR²⁰ oraz dźwigni finansowej²¹.
3. Wyniki testów wraz z ich opisem przekazywane są, w okresach kwartalnych, przez Spółdzielnię do Banku.
4. Aktualizacja scenariuszy testowych następuje przynajmniej w okresach rocznych wraz z aktualizacją Grupowego Planu Naprawy.

§ 33

W przypadkach, w których wyniki testu wskazują, że realizacja scenariusza powoduje obniżenie wskaźników LCR lub NSFR poniżej wartości ostrzegawczej (określonej w Awaryjnym Planie Płynności) Bank ocenia czy dysponuje odpowiednimi instrumentami niwelującymi negatywne skutki realizacji scenariusza (tj. Bank ocenia, czy w ramach opisanych

---

¹⁸ Wskaźnik liczony zgodnie z Umową Systemu Ochrony SGB.

¹⁹ J.w.

²⁰ J.w.

²¹ J.w.

w Awaryjnym Planie Płynności opcji naprawy, doprowadziłby do poprawy wskaźnika LCR/NSFR do poziomu zbliżonego do wartości ostrzegawczej) lub podejmuje działania ograniczające ryzyko (jeżeli nie byłby w stanie naprawić sytuacji).

§ 34

1. W opisanych w § 32 testach Bank może uszczegółowić przyjęte założenia w celu dostosowania do własnej specyfiki działalności.
2. Bank może również przeprowadzać inne, niż wymienione w § 32, testy warunków skrajnych.
3. Opis zasad przeprowadzania tych testów, o których mowa w ust. 1 i 2 Bank ujmuje w informacji zarządczej wraz z oceną wyników tych testów, bez konieczności zmiany niniejszych zasad. *(ten punkt został dopisany dla banków, które uznają że przyjęte założenia do testów warunków skrajnych w ramach Grupowego Planu naprawy są niedostosowane do Banku; ponadto Bank może posiadać dokładniejsze dane finansowe, pochodzące z własnej hurtowni danych, o które może uszczegółowić testy; obliczenia do Grupowego Planu Naprawy bazują na sprawozdawczości obowiązkowej do NBP)*

§ 35

1. Bank szacuje kapitał wewnętrzny na ryzyko płynności w oparciu o wyniki testu, o którym mowa w § 32 ust. 1 pkt 1) w zakresie w jakim dotyczy on wpływu depozytów w oparciu o samodzielnie przeprowadzone kalkulacje. *(Bank może przeprowadzić test w oparciu o własne kalkulacje – zgodnie z § 34)*
2. Jeżeli wyniki testu wykazują, że wartość wskaźnika LCR spadnie poniżej określonej w Awaryjnym Planie Płynności wartości krytycznej, to Bank szacuje koszt przywrócenia poziomu wskaźnika do poziomu wartości krytycznej.
3. Koszt, o którym mowa w ust. 2, stanowiący podstawę do oszacowania kapitału wewnętrznego, obliczany jest według następujących zasad:
  - 1) przyjmuje się założenie, że brakująca kwota aktywów płynnych (w postaci bonów pieniężnych NBP) zostanie sfinansowana pozyskaniem depozytów o wadze wpływu 15%; *(jest to waga wpływu depozytów jeżeli m.in. są to depozyty „wysokooprocentowane”)*
  - 2) kosztem (w skali 12 miesięcy) jest: iloczyn kwoty niedoboru, o której mowa w pkt 1) oraz różnicy stawek pomiędzy średnioważonym oprocentowaniem depozytów w Banku powiększonym o 1 pp. i stopą referencyjną NBP (jeżeli ta różnica jest dodatnia, w przeciwnym wypadku jest 0).

Rozdział 10 – Pogłębiona analiza płynności długoterminowej

§ 36

1. Głównym źródłem finansowania kredytów długoterminowych (w częściach których terminy zapadalności przypadają w okresie powyżej 5 lat) jest nadwyżka funduszy własnych nad majątkiem trwałym oraz osad na najbardziej stabilnych depozytach terminowych gospodarstw domowych.
2. Bank posiada bardzo ograniczone możliwości pozyskania innych, niż wskazane w ust. 1, źródeł finansowania płynności długoterminowej, stąd podejmuje działania w kierunku zapewnienia stabilności, w tym przede wszystkim ograniczenia ryzyka braku odnawialności depozytów; działania są zawarte w posiadanym przez Bank: planie pozyskania i utrzymania środków uznawanych za stabilne źródło finansowania oraz planie awaryjnym na wypadek utraty lub zagrożenia utraty płynności finansowej.

§ 37

1. W przypadku, gdy Bank znacząco zaangażuje się w finansowanie rynku nieruchomości, komórka monitorowania ryzyka przeprowadza przynajmniej raz w roku, według stanu na koniec roku w terminie do końca I kwartału kolejnego roku kalendarzowego pogłębioną analizę płynności długoterminowej.
2. Bank jest znacząco zaangażowany w długoterminowe finansowanie rynku nieruchomości lub zaangażowany w finansowanie dużych projektów związanych z nieruchomościami (w tym w inwestycje przemysłowe), jeżeli ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie wycenione według wartości bilansowej stanowią więcej niż 10% sumy bilansowej lub więcej niż 25% kredytów wycenionych według wartości bilansowej.
3. Pogłębiona analiza płynności długoterminowej zawiera:
  - 1) strategię, skalę i strukturę terminową znaczącego zaangażowania, w tym analizę jakości kredytów;
  - 2) symulację wpływu na poziom płynności możliwych zmian (obniżki) cen przyjętych zabezpieczeń;
  - 3) ocenę stopnia realizacji harmonogramu prac inwestycyjnych, zmiany zdolności kredytowej oraz innych wskaźników ryzyka kredytowego;
  - 4) strategię zabezpieczenia ryzyka płynności, w szczególności opis struktury źródeł finansowania, ocenę odnawialności posiadanych źródeł finansowania, określenie wiarygodnych źródeł pozyskania środków w postaci linii kredytowych.

Dział V – Przeciwdziałanie i ograniczanie ryzyka płynności

Rozdział 1 – Limity

§ 38

1. Celem ograniczania ryzyka płynności Bank wprowadził szereg limitów, pozwalających na wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka.
2. Poziom limitów został dostosowany do akceptowalnego poziomu ryzyka i tolerancji na ryzyko określonych przez Radę Nadzorczą w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem.
3. Wysokość limitów została określona na podstawie:
  - 1) powtarzalności operacji prowadzonych przez klientów Banku;
  - 2) planowanego rozwoju działalności kredytowej i depozytowej Banku;
  - 3) zmian w zakresie produktowej oferty kredytowej i depozytowej;
  - 4) analiza danych historycznych w zakresie struktury terminowej i podmiotowej podstawowych źródeł finansowania działalności Banku;
  - 5) analiza danych historycznych w zakresie danych będących podstawą do wyznaczania wewnętrznych limitów;
  - 6) wyników testów warunków skrajnych;
  - 7) wyniki szacowania kapitału wewnętrznego na ryzyko płynności;
  - 8) przewidywanej ekspozycji na ryzyko płynności, wynikającej z planów strategicznych i rocznych planów finansowych Banku;
  - 9) planowanych zmian w otoczeniu makroekonomicznym.
4. Raz w roku Bank, do końca grudnia przeprowadza weryfikację, i jeżeli zachodzi taka potrzeba, aktualizację wielkości przyjętych limitów uwzględniającą czynniki

makroekonomiczne oraz czynniki wewnętrzne, które zaistniały w Banku z zastosowaniem zasad opisanych w ust. 3.

5. Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej.

§ 39

1. Monitorowanie stopnia wykorzystania limitów, o których mowa w:
  - 1) § 40 ust. 1 odbywa się z częstotliwością przynajmniej miesięczną; częstotliwość monitorowania tych limitów w trakcie miesiąca Bank dostosowuje do poziomu ryzyka ich naruszenia; w szczególności, w przypadku w którym poziom wskaźnika LCR zbliży się do wartości ostrzegawczej Bank będzie monitorował realizację tego limitu z częstotliwością dzienną;
  - 2) § 40 ust. 2 odbywa się z częstotliwością miesięczną.
2. W przypadku przekroczenia ustanowionego limitu podejmowane są działania polegające na:
  - 1) dokonaniu przez komórkę monitorującą, analizy przyczyn przekroczenia limitu, w tym ustalenia faktu, czy przekroczenie ma charakter jednorazowy, czy też jest wynikiem zmian strukturalnych, a przekroczenie ma charakter długotrwały;
  - 2) określeniu przez komórkę monitorującą skali przekroczenia limitu;
  - 3) podjęciu przez Zarząd decyzji o podniesieniu limitu, niemniej jednak w granicach apetytu na ryzyko określonego przez Radę Nadzorczą – jeżeli ocena wzrostu ryzyka została określona jako akceptowalna;
  - 4) zaakceptowaniu przez Zarząd przekroczeń, jeżeli przekroczenie zostanie usunięte w czasie nie stwarzającym podwyższonego ryzyka dla Banku;
  - 5) podjęciu przez Zarząd działań ograniczających ryzyko, jeżeli ocena wzrostu ryzyka została określona jako nieakceptowalna tj.:
    - ograniczenie udzielania kredytów,
    - zmiana struktury podmiotowej depozytów,
    - zmiana struktury terminowej depozytów.przy czym jeżeli sytuacja dotyczy przypadków określonych w ust. 2.2 Awaryjnego Planu Płynności, w pierwszej kolejności obowiązują zapisy tego planu.

§ 40

1. Podstawowymi limitami, w zakresie których Bank nie dopuszcza sytuacji ich przekraczania są następujące limity regulacyjne:
  - 1) nadzorcze miary płynności;
  - 2) limit wskaźnika LCR wynoszący 100%;
  - 3) limit wskaźnika NSFR wynoszący 111%.
2. Ponadto, Bank przyjął następujące limity wewnętrzne:
  - 1) limity luki niedopasowania;
  - 2) limity, o których mowa w § 44.

A. Limity urealnionej luki niedopasowania

§ 41

1. Dla przedziałów czasowych do 1 roku za wskaźnik podlegający limitowaniu przyjmuje się wskaźnik płynności skumulowanej począwszy od pierwszych przedziałów czasowych, z uwagi na możliwość wykorzystywania nadwyżki płynności z przedziałów krótkich w dalszych okresach czasowych.

2. Dla przedziałów czasowych powyżej 1 roku za wskaźnik podlegający limitowaniu przyjmuje się wskaźnik płynności skumulowanej począwszy od ostatnich przedziałów czasowych (luka skumulowana „od końca”), z uwagi na możliwość wykorzystania nadwyżki płynności z przedziałów dalszych, które obejmują fundusze własne Banku w krótszych przedziałach czasowych.
3. Bank uważa, że pożądaną wielkością wskaźnika płynności skumulowanej w poszczególnych przedziałach czasowych; są wartości:

	do 1 m-ca	do 3 m-cy	do 6 m-cy	do 12 m-cy	powyżej 1 roku	powyżej 2 lat	powyżej 5 lat	powyżej 10 lat	powyżej 20 lat
Limit	Min 1,00	Min 1,00	Min 1,00	Min 1,00	Max 1,00	Max 1,00	Max 1,00	Max 1,00	Max 1,00

4. Wysokość pożądaných wielkości wskaźnika płynności skumulowanej została ustalona w oparciu o regułę, że w krótszych (niż 1 rok) okresach czasu Bank powinien zapewniać pokrycie aktywami zobowiązań, natomiast w dłuższych okresach czasu Bank powinien posiadać wystarczającą wielkość pasywów do sfinansowania aktywów.

§ 42

Od pożądaných wielkości Bank ustala następujące granice odchyień:

do 1 m-ca	do 3 m-cy	do 6 m-cy	do 12 m-cy	powyżej 1 roku	powyżej 2 lat	powyżej 5 lat	powyżej 10 lat	powyżej 20 lat
0,00 pp.	0,10 pp.	0,10 pp.	0,20 pp.	0,20 pp.	0,20 pp.	0,10 pp.	0,10 pp.	0,00 pp.

i w ostateczności następujący poziom limitów:

do 1 m-ca	do 3 m-cy	do 6 m-cy	do 12 m-cy	powyżej 1 roku	powyżej 2 lat	powyżej 5 lat	powyżej 10 lat	powyżej 20 lat
Min 1,00	Min 0,9	Min 0,9	Min 0,8	Max 1,2	Max 1,2	Max 1,1	Max 1,1	Max 1,00

W przypadku stwierdzenia znacznego wpływu czynnika sezonowego na kształtowanie się struktury zapadalności i wymagalności aktywów i pasywów Banku, Zarząd na wniosek komórki monitorującej lub zarządzającej, może ustalić wysokość dopuszczalnych przekroczeń odrębnie dla I i IV kwartału oraz odrębnie dla II i III kwartału.

§ 43

1. Oprócz limitów, opisanych w § 40, Bank dodatkowo monitoruje skumulowane luki płynności począwszy od pierwszego do ostatniego przedziału czasowego oraz ustala limit wskaźnika globalnej luki płynności (rozumianego jako iloraz skumulowanych aktywów dla wszystkich przedziałów czasowych do skumulowanych pasywów dla wszystkich przedziałów czasowych²²) na poziomie minimum 1.
2. Dotrzymanie limitu określonego w ust. 1 oznacza, że Bank jest wypłacalny tj. posiada wystarczającą kwotę aktywów do pokrycia swoich zobowiązań.
3. Bank dopuszcza przekroczenie limitu, o którym mowa w ust. 1, jeżeli wynika ono tylko z zobowiązań pozabilansowych, zarówno otrzymanych, jak i udzielonych.

²² W przypadku obliczeń limitu luki globalnej wyłącza się ze skumulowanych pasywów fundusze własne.

B. Pozostałe limity

§ 44

W celu zapewnienia kompleksowości stosowanych limitów Bank wprowadza następujące, dodatkowe limity wewnętrzne:

- 1) udział zobowiązań pozabilansowych udzielonych w sumie bilansowej – maksimum 10%;
- 2) udział łącznej kwoty środków zgromadzonych przez dużych deponentów w bazie depozytowej – maksimum 20%;
- 3) udział depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach²³ powiększonych o majątek trwały²⁴ – minimum 110%;
- 4) aktywa nieobciążone powiększone o zobowiązania pozabilansowe otrzymane / pasywa niestabilne²⁵ – minimum 100%;
- 5) pasywa stabilne²⁶ + fundusze własne / kredyty²⁷ + majątek trwały – minimum 100%;

Rozdział 2 – Alternatywne źródła finansowania, w tym aktywa nieobciążone

§ 45

1. W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.
2. W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:
  - 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami;
  - 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
    - a) wykorzystania przyznaných linii kredytowych;
    - b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów;
    - c) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego;
    - d) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni;
    - e) pozyskania kredytu refinansowego z NBP²⁸; (zgodnie z pismem, o którym mowa w przypisie, Bank powinien być operacyjnie przygotowany m.in. do wygenerowania w dowolnym momencie portfela kredytów, który może stanowić zabezpieczenie kredytu refinansowego)
    - f) przyrostu depozytów po zwiększonym koszcie.
3. Za aktywa nieobciążone, o których mowa w ust. 2 pkt 1) zaliczane Bank uznaje aktywa, które spełniają łącznie wszystkie z wymienionych warunków:
  - 1) brak obciążeń;
  - 2) wysoka jakość kredytowa;
  - 3) łatwa zbywalność;
  - 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków;
  - 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

²³Jak w przypisie nr 10.

²⁴ Majątek trwały rzeczowy wg wartości netto.

²⁵Jak w przypisie 17.

²⁶Jak w przypisie 15.

²⁷ Jak w przypisie 16.

²⁸ Zgodnie z treścią pisma Przewodniczącego KNF p. Marka Chrzanowskiego przez Prezesa NBP p. Adama Glapińskiego z dnia 16.02.2017r. Bank jest operacyjnie przygotowany do korzystania z takiego kredytu.

4. W celu monitorowania alternatywnych źródeł finansowania Bank prowadzi i aktualizuje w okresach miesięcznych rejestr aktywów wg wzoru przedstawionego w załączniku nr 5.
5. Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego, zgodnie z § 46 bufora, przy czym:
  - 1) podstawowa część bufora płynności odpowiada zabezpieczeniu sytuacji kryzysowej utrzymującej się do 7 dni;
  - 2) uzupełniająca część bufora płynności odpowiada zabezpieczeniu sytuacji kryzysowej utrzymującej się od 7 do 30 dni.
6. Bank dokonuje obliczeń potrzebnej kwoty aktywów nieobciążonych w okresach miesięcznych.

§ 46

1. Wymagany bufor płynności, w podziale na część podstawową i uzupełniającą, Bank wyznacza w oparciu o awaryjne przepływy pieniężne sporządzone dla sytuacji nagłego wypływu depozytów z Banku w okresie do 30 dni jako różnicę pomiędzy:
  - 1) sumą: wypływów z tytułu depozytów opisanych w załączniku nr 6 i pozostałych pasywów, ujętych w urealnionej Luce płynności w okresie do 30 dni
    - a
    - 2) aktywami ujętymi w urealnionej Luce płynności z wyłączeniem aktywów nieobciążonych.
2. Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego, zgodnie z ust. 1 bufora, przy czym aktywa nieobciążone, dostępne w ciągu 7 dni, zabezpieczają podstawową część bufora.

Dział VI – System informacji zarządczej

§ 47

1. Raporty z zakresu ryzyka płynności pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:
  - 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
  - 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności;
  - 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
  - 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.
2. Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością kwartalną.
3. System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:
  - 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów;
  - 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania;
  - 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
  - 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności;
  - 5) poziomu aktywów nieobciążonych;
  - 6) analizy wskaźników płynności;
  - 7) wyników testów warunków skrajnych;
  - 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową;
  - 9) stopnia wykorzystania wskaźników wczesnego ostrzegania;
  - 10) stopnia przestrzegania limitów.

4. Szczegółowy zakres i terminy sporządzanych raportów zostały ujęte w odrębnej procedurze Banku dotyczącej systemu informacji zarządczej.

Dział VII – Metody działań w przypadku utraty lub zagrożenia utraty płynności finansowej Banku (Awaryjny Plan Płynności/Plan Awaryjny)

§ 48

1. Przy opracowaniu Planu Awaryjnego Bank uwzględnił obowiązki i korzyści wynikające z uczestnictwa w Systemie Ochrony SGB.
2. Awaryjny Plan Płynności Banku jest powiązany z Grupowym Planem Naprawy Systemu Ochrony SGB.
3. Awaryjny Plan Płynności stanowi odrębny załącznik (nr 7) do niniejszych zasad.

§ 49

1. W celu zapewnienia skuteczności planu awaryjnego, przynajmniej raz w roku przeprowadzane są testy Awaryjnego Planu Płynności.
2. Bank przeprowadza testy w następującym zakresie:
  - 1) zwołanie Zespołu Kryzysowego;
  - 2) sprawdzenie aktualności listy kluczowych klientów;
  - 3) sprawdzenie aktualności listy wytypowanych do kontaktów mediów;
  - 4) sformułowanie informacji do mediów;
  - 5) przeprowadzenie rozmów z wybranymi pracownikami obsługi klienta symulującymi rozmowę z klientem, mającą na celu wyjaśnienie sytuacji kryzysowej.
3. Z przeprowadzonych testów, komórka monitorowania ryzyka sporządza notatki oraz raport na posiedzenie Zarządu.

§ 50

Spółdzielnia IPS-SGB do końca danego roku przekaże do SGB-Banku S.A. zbiorczą analizę potrzeb płynnościowych oszacowanych na podstawie wykonywanych dla banków spółdzielczych testów warunków skrajnych oraz zbiorcze informacje o planowanym przez banki spółdzielcze zapotrzebowaniu na środki z SGB-Banku S.A., tj. m.in. poziom:

- 1) odpływu środków z BZ,
- 2) uruchomienia kredytów w rachunku bieżącym,
- 3) zaciągnięcia nowych kredytów,
- 4) innych form pomocy, które Spółdzielnia IPS-SGB planuje uruchomić przy pomocy środków i instrumentów pomocowych posiadanych przez SGB-Bank.

Dział IX – System kontroli wewnętrznej

§ 51

Szczegółowy tryb przeprowadzania i dokumentowania czynności kontrolnych, wykonywanych w ramach systemu kontroli wewnętrznej, określony jest w obowiązujących w Banku regulacjach wewnętrznych w tym zakresie.

Dział X – Postanowienia końcowe

§ 52

1. Niniejsze zasady są znane wszystkim pracownikom uczestniczącym w procesie zarządzania ryzykiem inwestycji, w szczególności pracownikom zespołów/ komórek/ komitetów wymienionych w Dziale II.
2. Zasady podlegają regularnym (nie rzadziej niż raz w roku) przeglądom w celu ich dostosowania do zmian profilu ryzyka Banku i otoczenia gospodarczego; dokonane weryfikacje procedury zostają potwierdzone odpowiednimi notatkami i są przechowywane w dokumentacji Banku.
3. Jeżeli przegląd, o którym mowa w ust. 2, wykazał konieczność dokonania aktualizacji zasad to Bank wprowadza odpowiednie zmiany oraz zaktualizowane zasady przekazuje do zatwierdzenia odpowiednim Organom Banku.

Załącznik nr 1
do „Zasad zarządzania ryzykiem płynności
w Banku Spółdzielczym Prabutach”

**Wykaz komórek/stanowisk odpowiedzialnych za przekazywanie informacji do
Przepływów pieniężnych**

I.1	zapadające lokaty	
I.2	zapadające papiery wartościowe	np. zapadające obligacje, bony skarbowe
I.3	spłaty kredytów	np. jednorazowe spłaty kredytów lub dużych rat kredytowych, spłaty kredytów przed terminem
I.4	wpłaty depozytów	np. wpłaty dużych depozytów, o których Bank wie w wyniku negocjacji oprocentowania, odnowienia dużych depozytów
I.5	okresowe wpływy na rachunki klientów	np. wpływające dotacje
I.6	sprzedaż innych aktywów	np. sprzedaż jednostek TFI, , sprzedaż składników majątku trwałego
I.7	inne wpływy	np. zapłata dużych faktur, uruchomienie kredytu zaciągniętego w Banku Zrzeszającym
II.1	wypłaty depozytów	np. wymagalne duże depozyty
II.2	wypłaty kredytów	np. wypłata kredytu, w którym zapadła decyzja kredytowa
II.3	wypłaty transz kredytowych	
II.4	okresowe wpływy z rachunków klientów	np. zapłata podatku VAT – oszacować łączną kwotę
II.5	zakup papierów wartościowych	np. zakup obligacji, bonów skarbowych, bankowych papierów wartościowych
II.6	zakup innych aktywów	np. zakup jednostek TFI, składników majątku trwałego
II.7	koszty własne Banku	np. zapłata dużych faktur, wypłaty wynagrodzeń
II.8	inne wpływy	np. spłata kredytu/rat kredytu zaciągniętego w Banku Zrzeszającym

I.1	Komórka zarządzająca
I.2	Komórka zarządzająca
I.3	Stanowiska kredytów
I.4	Stanowiska obsługi kasowo-depozytowej
I.5	Stanowiska obsługi kasowo-depozytowej
I.6	Zarząd
I.7	Komórka zarządzająca
II.1	Stanowiska obsługi kasowo-depozytowej
II.2	Stanowiska kredytów
II.3	Stanowiska kredytów
II.4	Komórka zarządzająca
II.5	Komórka zarządzająca

II.6	Komórka zarządzająca
II.7	Komórka zarządzająca
II.8	Komórka zarządzająca

Nadzorcze miary płynności

§ 1

1. Na nadzorczą miarę płynności składa się: miara płynności długoterminowej, którą stanowi: współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi wyznaczony jako iloraz funduszy własnych Banku do aktywów nie płynnych (B1/A5).
2. W skład elementów rachunku nadzorczych miar płynności wchodzi:
  - 1) aktywa nie płynne (A5) – wyznaczone zgodnie z § 6;
  - 2) fundusze własne Banku (B1) – wyznaczone zgodnie z obowiązującą w Banku strategią zarządzania i planowania kapitałowego.
3. W każdym dniu sprawozdawczym współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi powinien być równy co najmniej 1.

§ 2

1. W obliczeniach nadzorczych miar płynności uwzględniane są wszystkie waluty.
2. Pozycje w walutach są przeliczane według kursu średniego NBP i włączone do obliczeń nadzorczych miar płynności w złotych; w prognozach dotyczących przepływów pieniężnych uwzględniany jest wpływ potencjalnych zmian tego kursu na poziom płynności.

§ 3

1. Aktywa i pasywa bilansowe ujmowane są według wartości bilansowej (zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o rachunkowości).
2. Nadzorcza miara płynności jest wyznaczana na każdy dzień roboczy.
3. Komórka monitorowania ryzyka przekazuje na każdy dzień sprawozdawczy wyliczenia nadzorczej miary płynności do komórki zarządzającej „wolnymi środkami”.

§ 4

Bank przez okres 3 lat przechowuje dane pozwalające zweryfikować poprawność obliczeń nadzorczych miar płynności, co najmniej z uwzględnieniem poziomu szczegółowości pozycji obliczanych odpowiednio zgodnie z § 6.

§ 5

1. Bank zawiadamia pisemnie KNF o fakcie ukształtowania się nadzorczej miary płynności poniżej limitu, o którym mowa w § 1 ust. 3, nie później niż w ciągu 5 dni roboczych po dniu, w którym taka sytuacja zaistniała; równocześnie przekazuje taką informację pocztą elektroniczną do Banku Zrzeszającego.
2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera zestawienie dziennych obliczeń nadzorczych miar płynności za ostatnie 30 dni robocze, z wyszczególnieniem pozycji obliczanych odpowiednio zgodnie z § 1 ust. 2.

§ 6

Wartość aktywów nie płynnych wyznaczana jest jako suma następujących pozycji:

- 1) aktywa, które wynikają z transakcji innych niż czynności bankowe, z wyłączeniem aktywów wynikających z rozliczenia kosztów i przychodów w czasie oraz z wyłączeniem aktywów, o które pomniejszane są fundusze własne Banku;

- 2) różnica między wartością aktywów wynikających z rozliczenia kosztów i przychodów w czasie oraz pasywów wynikających z rozliczenia kosztów i przychodów w czasie, jeśli jest większa od 0.

§ 7

Do aktywów nie płynnych Bank zalicza w szczególności:

- 1) rzeczowe aktywa trwałe;
- 2) rzeczowe aktywa trwałe objęte umowami leasingu, najmu i dzierżawy;
- 3) pozostałe aktywa trwałe;
- 4) akcje banku zrzeszającego, o ile nie zostały uwzględnione w pomniejszeniach funduszy własnych Banku;
- 5) akcje i udziały w innych podmiotach finansowych, o ile nie zostały uwzględnione w pomniejszeniach funduszy własnych Banku;
- 6) akcje i udziały w podmiotach niefinansowych;
- 7) aktywa do zbycia;
- 8) rachunki celowe (np. rachunek Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, inne);
- 9) aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań wobec BFG i innych podmiotów;
- 10) wkłady pieniężne wniesione do Spółdzielni;
- 11) należności od dłużników różnych;
- 12) dodatnią różnicę między wartością aktywów wynikających z rozliczenia kosztów i przychodów w czasie oraz pasywów wynikających z rozliczenia kosztów i przychodów w czasie.

Wskaźnik LCR

§ 1

1. Wskaźnik płynności LCR pokazuje w jakim stopniu Bank jest zabezpieczony przed sytuacją skrajną, która utrzymuje się przez okres 30 dni, wynikającą z zakłócenia równowagi pomiędzy wpływami i wypływami płynności.
2. Bank oblicza w każdym dniu roboczym wskaźnik płynności LCR jako wyrażony w procentach iloraz zabezpieczenia przed utratą płynności i wypływów płynności netto.
3. Wpływy płynności netto stanowią różnicę pomiędzy wartością wypływów i wpływów, przy czym maksymalna wartość wpływów płynności wynosi 75% wypływów płynności.
4. Aktywa, które stanowią element aktywów płynnych nie mogą jednocześnie stanowić części wpływów płynności.
5. Sprawozdania dotyczące wskaźnika LCR Bank sporządza raz na miesiąc.

§ 2

1. Pozycje w walutach obcych Bank przelicza na złote według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu sprawozdawczym.
2. Jeżeli łączna kwota pasywów lub aktywów Banku w danej walucie obcej po przeliczeniu na złote według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu sprawozdawczym, jest większa niż 5% sumy zobowiązań to Bank sporządza obliczenia, o których mowa w niniejszym załączniku, również oddzielnie dla tej waluty obcej.

Rozdział I - Aktywa płynne

§ 3

1. Pozycje zaliczone do aktywów płynnych powinny spełniać następujące warunki:
  - 1) są wolne od obciążeń;
  - 2) nie są emitowane przez Bank lub podmiot zależny od Banku;
  - 3) są odpowiednio zdywersyfikowane (nie dotyczy środków w kasie, bonów pieniężnych, aktywów gwarantowanych przez NBP, środków na rachunku Minimum Depozytowego, środków na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym, lokaty „automatyczny” overnight w Banku Zrzeszającym, niewykorzystanych kwot kredytu w rachunku bieżącym i rewolwingowego z Banku Zrzeszającego);
  - 4) wartość aktywa jest łatwo dostępna na rynku lub można ją obliczyć za pomocą wzoru na podstawie danych dostępnych publicznie;
  - 5) można je łatwo upłynnić, w dowolnym momencie w ciągu 30 najbliższych dni kalendarzowych, w drodze zwykłej umowy sprzedaży, co oznacza, że nie istnieją żadne przeszkody prawne lub praktyczne w zakresie możliwości Banku do spieniężenia danego składnika aktywów w odpowiednim terminie;
  - 6) aktywa są notowane na uznanej giełdzie lub są zbywalne na aktywnych rynkach umów zwykłej sprzedaży (nie dotyczy środków w kasie, bonów pieniężnych, aktywów gwarantowanych przez NBP, środków na rachunku Minimum Depozytowego, środków na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym, lokaty „automatyczny” overnight w Banku Zrzeszającym, niewykorzystanych kwot kredytu w rachunku bieżącym i rewolwingowego z Banku Zrzeszającego);

- 7) podlegają zarządzaniu przez osoby, które w każdej chwili mogą podjąć decyzję o spieniężeniu aktywów w sytuacji awaryjnej.
- 8) nie zostały wyemitowane przez żaden z poniższych podmiotów:
  - a) inną instytucję kredytową;
  - b) firmę inwestycyjną;
  - c) zakład ubezpieczeń;
  - d) zakład reasekuracji;
  - e) finansową spółkę holdingową;
  - f) finansową spółkę holdingową o działalności mieszanej;
  - g) żaden inny podmiot, który prowadzi co najmniej jedną z działalności wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2013/36/UE.
2. Jeżeli dany składnik aktywów płynnych przestaje spełniać którykolwiek z wymogów określonych w ust. 1, Bank przestaje uznawać go za składnik aktywów płynnych nie później niż 30 dni kalendarzowych od daty naruszenia wymogów.
3. W zakresie aktywów płynnych Bank raz do roku dokonuje ich sprzedaży w celu zbadania czy wartość i dostępność tych aktywów jest zgodna z rachunkiem aktywów płynnych. (nie dotyczy aktywów poziomu 1, środków na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym, lokaty „automatyczny” overnight w Banku Zrzeszającym, niewykorzystanych kwot kredytu w rachunku bieżącym i rewolwingowego z Banku Zrzeszającego).

§ 4

Bank klasyfikuje aktywa płynne do następujących kategorii:

<i>Pozycja</i>	<i>redukcja</i>
1. Aktywa poziomu 1	
1) monety i banknoty	- kasa 0%
2) aktywa stanowiące należności od banku centralnego lub gwarantowane przez bank centralny	- bony pieniężne - aktywa gwarantowane przez NBP (<i>jeżeli Bank takie posiada</i>) 0%
3) aktywa stanowiące należności od rządów centralnych lub gwarantowane przez rząd centralny	- obligacje Skarbu Państwa - aktywa gwarantowane przez rząd (<i>jeżeli Bank takie posiada</i>) 0%
4) jeżeli Bank należy do instytucjonalnego systemu ochrony - depozyty na żądanie, które bank utrzymuje w instytucji centralnej jeżeli, zgodnie z prawem krajowym lub prawnie wiążącymi dokumentami regulującymi system instytucja centralna jest zobowiązana do przechowania depozytów lub ich zainwestowania w aktywa płynne	- środki na rachunku Minimum Depozytowego ²⁹ 0%
2. Aktywa poziomu 2A	
1) aktywa stanowiące należności od samorządów regionalnych, jeżeli ekspozycjom wobec nich przypisuje się wagę ryzyka równą 20 % odpowiednio zgodnie z art. 115 ust.5 CRR	- obligacje komunalne jeżeli spełniają warunki określone w § 3 (<i>należy przede wszystkim podkreślić, że muszą to być obligacje łatwo zbywalne, dla których istnieje aktywny rynek</i>) 15%
3. Aktywa poziomu 2B	
1) jeżeli Bank należy do instytucjonalnego systemu ochrony - depozyty na żądanie, które bank utrzymuje w instytucji centralnej jeżeli, zgodnie z prawem krajowym lub prawnie wiążącymi dokumentami regulującymi system instytucja centralna nie jest	- środki na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym (PLN i waluta), (nie dotyczy środków na rachunku rezerwy obowiązkowej) - lokaty „automatyczny” overnight w Banku Zrzeszającym 25%

²⁹ Na potrzeby sprawozdawczości do NBP Bank nie wykazuje tej kategorii środków.

zobowiązana do przechowania depozytów lub ich zainwestowania w aktywa płynne		
2) jeżeli Bank należy do instytucjonalnego systemu ochrony - otrzymany od instytucji centralnej dostęp do finansowania płynności w ciągu 30 dni kalendarzowych	- niewykorzystana kwota kredytu w rachunku bieżącym z Banku Zrzeszającego, w zakresie w jakim nie są zabezpieczone aktywami płynnymi - niewykorzystana kwota kredytu w rewolwingowego z Banku Zrzeszającego, w zakresie w jakim nie są zabezpieczone aktywami płynnymi ³⁰	25%

§ 5

1. Bank ujmuje w rachunku wskaźnika LCR aktywa płynne według wartości rynkowej z uwzględnieniem redukcji wskazanych w tabeli ujętej w § 4.
2. Przy obliczaniu zabezpieczenia przed utratą płynności Bank stosuje następujące ograniczenia dotyczące struktury: (art.17 ust.1 aktu delegowanego 2015/61)
  - 1) co najmniej 60% zabezpieczenia przed utratą płynności mają stanowić aktywa poziomu 1;
  - 2) maksymalnie 15% zabezpieczenia przed utratą płynności może być przechowywanych w postaci aktywów poziomu 2B.

Rozdział II – Wyływy płynności

§ 6

1. Zobowiązania, od których Bank oblicza wyływy płynności zaliczane są do następujących kategorii:

Pozycja		waga wyływu
1. Depozyty detaliczne		
1) stabilne depozyty detaliczne, po uwzględnieniu warunków zawartych w pkt 2)	w przypadku gdy występuje stała relacja z klientem lub środki są utrzymywane na rachunku transakcyjnym	kwota objęta gwarancją BFG 5% powyżej kwoty objętej gwarancją BFG 10%
2) depozyty detaliczne o podwyższonych wagach wyływów <i>Użyte w kolumnie obok pojęcia i skróty oznaczają:</i> - „> 500 tys.euro”: gdy łączna kwota depozytów złożonych przez jednego deponenta przekracza równowartości w złotych kwoty 500.000 euro ³¹ , - „internetowy”: depozyt, który nie może zostać obsłużony w placówce Banku, - „wysokooprocentowany”: gdy oprocentowanie depozytu jest wyższe od	- > 500 tys.euro	15%
	- internetowy i wysokooprocentowany	15%
	- internetowy i krótkoterminowy	15%
	- internetowy i walutowy	15%
	- wysokooprocentowany i krótkoterminowy	15%
	- wysokooprocentowany i walutowy	15%
	- krótkoterminowy i walutowy	15%
	- > 500 tys.euro i internetowy	20%
	- > 500 tys.euro i wysokooprocentowany	20%
	- > 500 tys.euro i krótkoterminowy	20%
	- > 500 tys.euro i walutowy	20%
	- > 500 tys.euro, internetowy i wysokooprocentowany	20%
- > 500 tys.euro, internetowy i krótkoterminowy	20%	
- > 500 tys.euro, internetowy i walutowy	20%	

³⁰ Do czasu posiadania przez Bank takiego kredytu.

³¹ Przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu sprawozdawczym

oprocentowania porównywalnych produktów na rynku lub oprocentowanie jest oparte na indeksie lub parametrze rynkowym innym niż stopa procentowa - „krótkoterminowy”: gdy pierwotny okres depozytu jest krótszy od 1 miesiąca (nie dotyczy depozytów, o których mowa w § 7 ust. 2) lub okres powiadomienia o wycofaniu jest krótszy niż 1 miesiąc - „walutowy”: depozyt w walucie innej niż złoty polski lub euro lub depozyt złożony przez klienta spoza Unii Europejskiej	- > 500 tys.euro, wysokooprocentowany i krótkoterminowy		20%
	- > 500 tys.euro, wysokooprocentowany i walutowy		20%
	- internetowy, wysokooprocentowany i krótkoterminowy		20%
	- internetowy, wysokooprocentowany, walutowy		20%
	- wysokooprocentowany, krótkoterminowy i walutowy		20%
	- > 500 tys.euro, walutowy, krótkoterminowy		20%
	- internetowy, walutowy, krótkoterminowy		20%
	- > 500 tys.euro, internetowy, wysokooprocentowany, krótkoterminowy		20%
	- internetowy, wysokooprocentowany, krótkoterminowy walutowy		20%
	- > 500 tys.euro, wysokooprocentowany, krótkoterminowy, walutowy		20%
	- > 500 tys.euro, internetowy, krótkoterminowy, walutowy		20%
	- > 500 tys.euro, internetowy, wysokooprocentowany, walutowy		20%
- > 500 tys.euro, internetowy, wysokooprocentowany, krótkoterminowy i walutowy		20%	
3) pozostałe depozyty detaliczne			10%
Zgodnie z § 7 ust. 2 Bank wyłącza z obliczania wpływów depozytów detalicznych depozyty: - zablokowane z terminem blokady powyżej 30 dni, (kaucje), - konta IKE.			
2. Inne zobowiązania			
1) 1. Depozyty operacyjne	- depozyty spełniające warunki zawarte w § 8	kwota objęta gwarancją BFG	5%
		powyżej kwoty objętej gwarancją BFG	25%
1) 2. Pozostałe depozyty (nieoperacyjne, terminowe, zablokowane z terminem blokady do 30 dni)	- depozyty dużych przedsiębiorstw	kwota objęta gwarancją BFG	20%
	- depozyty instytucji niekomercyjnych		20%
	- reszta depozytów osób prywatnych, przedsiębiorców indywidualnych, rolników, MŚP, które nie spełniają warunku depozytów detalicznych		20%
	- depozyty dużych przedsiębiorstw	powyżej kwoty objętej gwarancją BFG	40%
	- depozyty instytucji niekomercyjnych		40%
	- depozyty sektora instytucji rządowych i samorządowych		40%
- reszta depozytów przedsiębiorców indywidualnych, rolników, MŚP, które nie spełniają warunku depozytów detalicznych	40%		
2) Koszty eksploatacyjne	- zobowiązania z tytułu kosztów eksploatacyjnych (np. niezapłacone faktury na kontach „wierzyciele różni”)		0%
3) Zabezpieczone transakcje kredytowe	- kredyty zaciągnięte w innym banku, w tym wykorzystane kwoty kredytów w rachunku bieżącym, zabezpieczone papierami dłużnymi wyemitowanymi przez Skarb Państwa lub NBP (tych papierów Bank nie może ująć w aktywach płynnych)		0%
	- pozostałe kredyty zaciągnięte w innym banku zabezpieczone innymi aktywami rzeczowymi		100%
4) Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	- wyemitowane przez Bank obligacje o terminie zapadalności do 30 dni		100%
5) Pozostałe zobowiązania	- depozyty bieżące i terminowe podmiotów sektora finansowego		100%

	- kredyty od podmiotów sektora finansowego, w tym wykorzystane kwoty kredytów w rachunku bieżącym, niewykazane w pkt 3, pożyczka podporządkowane o terminie zapadalności do 30 dni		100%
	- zobowiązania do zapłaty wobec BFG na rzecz funduszu gwarancyjnego		100%
	- inne zobowiązania, które Bank chce wykazać (np. pozostałe kwoty na kontach wierzyciele różni)		100%
3. Dodatkowe wypływy: Bank w tej kategorii nie wykazuje żadnych wypływów			
4. Wypływy z tytułu zobowiązań pozabilansowych			
Dotyczące instrumentów kredytowych	- niewykorzystane kredyty w rb. lub ror, nieuruchomione transze kredytów, które będą wykorzystane do 30 dni, limity w kartach kredytowych, gwarancje udzielone osobom prywatnym	pod warunkiem, że klient, któremu udzielono kredytu spełniałby kryteria depozytu określonego w § 7	5%
	- niewykorzystane kredyty w rb. lub ror, nieuruchomione transze kredytów, które będą wykorzystane do 30 dni, limity w kartach kredytowych, gwarancje udzielone przedsiębiorcom indywidualnym		5%
	- niewykorzystane kredyty w rb. lub ror, nieuruchomione transze kredytów, które będą wykorzystane do 30 dni, limity w kartach kredytowych, gwarancje udzielone rolnikom indywidualnym		5%
	- niewykorzystane kredyty w rb. lub ror, nieuruchomione transze kredytów, które będą wykorzystane do 30 dni, limity w kartach kredytowych, gwarancje udzielone MŚP		5%
	- niewykorzystane kredyty w rb. lub ror, nieuruchomione transze kredytów, które będą wykorzystane do 30 dni, limity w kartach kredytowych, udzielone osobom prywatnym	jeżeli klient nie spełnia kryteriów depozytu określonego w § 7	10%
	- niewykorzystane kredyty w rb. lub ror, nieuruchomione transze kredytów, które będą wykorzystane do 30 dni, limity w kartach kredytowych, udzielone przedsiębiorcom indywidualnym		10%
	- niewykorzystane kredyty w rb. lub ror, nieuruchomione transze kredytów, które będą wykorzystane do 30 dni, limity w kartach kredytowych, udzielone rolnikom indywidualnym		10%
	- niewykorzystane kredyty w rb. lub ror, nieuruchomione transze kredytów, które będą wykorzystane do 30 dni, limity w kartach kredytowych, udzielone MŚP		10%
	- gwarancje udzielone osobom prywatnym, przedsiębiorcom indywidualnym, rolnikom		30%

	indywidualnym, MŚP	
	- niewykorzystane kredyty w rb. lub ror, nieruchomione transze kredytów, które będą wykorzystane do 30 dni, limity w kartach kredytowych, udzielone dużym przedsiębiorstwom	10%
	- niewykorzystane kredyty w rb. lub ror, nieruchomione transze kredytów, które będą wykorzystane do 30 dni, limity w kartach kredytowych, udzielone instytucjom niekomercyjnym	10%
	- niewykorzystane kredyty w rb. lub ror, nieruchomione transze kredytów, które będą wykorzystane do 30 dni, limity w kartach kredytowych, udzielone podmiotom sektora instytucji rządowych i samorządowych	10%
	- gwarancje udzielone dużym przedsiębiorstwom, instytucjom niekomercyjnym, podmiotom sektora instytucji rządowych i samorządowych	30%
	- niewykorzystane kredyty w rb. lub ror, nieruchomione transze kredytów, które będą wykorzystane do 30 dni, limity w kartach kredytowych, udzielone bankom lub innym podmiotom finansowym z rynku regulowanego	40%
	- niewykorzystane kredyty w rb. lub ror, nieruchomione transze kredytów, które będą wykorzystane do 30 dni, limity w kartach kredytowych, gwarancje spłaty kredytów udzielone podmiotom finansowym (innym niż banki lub podmioty finansowe z rynku regulowanego)	100%
5. Pozostałe wpływy, o których mowa w § 9		
	- wykorzystane kwoty kredytów w rachunkach bieżących lub ror z terminem płatności (umowy) do 30 dni, które zostały wykazane we wpływach płynności, a które zostaną odnowione na kolejny okres	0%
	- planowane na okres 30 dni wpływy z tytułu pozaumownych debetów na rachunkach	0%

2. Bank ujmuje w rachunku wskaźnika LCR zobowiązania wraz naliczonymi od nich odsetkami.

§ 7

1. Za depozyt detaliczny Bank przyjmuje:

1) depozyty bieżące i terminowe osób prywatnych;
oraz

2) depozyty bieżące i terminowe przedsiębiorców indywidualnych,

3) depozyty bieżące i terminowe rolników indywidualnych,

4) depozyty bieżące i terminowe MŚP³², jeżeli:

a) w przypadku gdy podmiot (wymieniony w pkt 2,3,4) posiada jednocześnie zobowiązania wobec Banku zaliczone do klasy ekspozycji detalicznych, lub

b) łączna kwota depozytów złożonych przez jednego deponenta (wymienionego w pkt 2,3,4) nie przekracza równowartości w złotych kwoty 1.000.000 euro.

2. Bank wyłącza z obliczania wpływów, te kategorie depozytów detalicznych w przypadku, których:

1) deponent nie może wycofać depozytu przed upływem 30 dni, lub

2) wycofanie depozytu przed terminem umownym, w okresie krótszym niż 30 dni powoduje znaczną utratę korzyści lub dodatkowe koszty; znaczna utrata korzyści oznacza utratę korzyści w wysokości przekraczającej utracone odsetki;

³² Przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 osób, i których obroty roczne nie przekraczają 50 mln EUR, i/lub których roczna suma bilansowa nie przekracza 43 mln EUR.

3. Bank uznaje, że występuje stała relacja z klientem jeżeli klient spełnia co najmniej jedno z poniższych kryteriów:
  - 1) posiada rachunek bankowy od co najmniej 12 miesięcy, z wyłączeniem rachunków na których nie zachodzą operacje dokonywane z inicjatywy klienta (rachunki „martwe”), lub
  - 2) posiada kredyt, którego termin pełnej spłaty jest dłuższy niż 1 rok, lub
  - 3) posiadają co najmniej 1 aktywny produkt bankowy inny niż kredyt czy depozyt, np. zlecenie stałe, polecenie zapłaty, karta kredytowa.
4. Za rachunek transakcyjny, Bank uznaje rachunki:
  - 1) na które wpływa renta lub emerytura;
  - 2) rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe, na których comiesięczne wpływy są wyższe od minimalnego, miesięcznego wynagrodzenia netto³³;
  - 3) z rachunków, o których mowa w pkt 1) i 2) są realizowane przez klienta wypływy.

§ 8

1. Za depozyt operacyjny Bank uznaje środki utrzymywane przez deponenta:
  - 1) w celu skorzystania z usług rozliczeniowych, powierniczych lub zarządzania płynnością lub innych porównywalnych usług w kontekście utrwalonej relacji operacyjnej świadczonych przez Bank w zakresie, w jakim są one świadczone w kontekście utrwalonej relacji z klientem, która jest niezwykle ważna dla deponenta;
  - 2) w kontekście utrwalonej relacji operacyjnej innej niż relacje określone w pkt. 1).
2. Wartość środków danego klienta, wykazywana w ramach depozytu operacyjnego nie może przekraczać poziomu środków wymaganych na świadczenie usług operacyjnych przez klienta.
3. Depozyt operacyjny jest wyłącznie depozytem, który ma znaczne ograniczenia prawne lub operacyjne, zgodnie z którymi istotne ich wycofanie w terminie 30 dni kalendarzowych jest nieprawdopodobne.
4. W ramach depozytów, o których mowa w ust. 1 pkt 2) mogą być wykazywane depozyty podmiotów niefinansowych pod warunkiem, że:
  - 1) nie są depozytami terminowymi lub oszczędnościowymi;
  - 2) przechowuje się na specjalnie wyznaczonym rachunku;
  - 3) oprocentowanie depozytu jest niższe o co najmniej 5 punktów bazowych od oprocentowania depozytów hurtowych o porównywalnych cechach, przy czym nie musi być ujemne; poziom oprocentowania nie może tworzyć zachęt gospodarczych dla deponenta dotyczących utrzymania środków na depozycie przekraczających kwotę wymaganą w przypadku relacji operacyjnej;
  - 4) istotne transakcje na rachunku często są przedmiotem uznawania lub obciążenia;
  - 5) spełnione zostanie jedno kryterium:
    - a) relacja z deponentem istnieje od co najmniej 24 miesięcy,
    - b) depozyt wykorzystuje się do świadczenia co najmniej dwóch aktywnych usług (usługi te mogą obejmować bezpośredni lub pośredni dostęp do krajowych lub międzynarodowych usług płatniczych, handlu papierami wartościowymi lub usług depozytowych).

§ 9

Oprócz wpływów wskazanych w tabeli zawartej w § 6 ust. 1, Bank dokonuje oceny prawdopodobieństwa i potencjalnej wielkości pozostałych wpływów płynności, które nastąpiłyby w ciągu 30 dni kalendarzowych, w przypadku wystąpienia sytuacji skrajnej.

---

³³ Ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w drodze obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów do 15 września każdego roku.

Rozdział III – Wpływy płynności

§ 10

1. We wpływach płynności Bank ujmuje wpływy wynikające z zawartych umów, które mają nastąpić w ciągu 30 dni kalendarzowych (z wyjątkiem lokat terminowych w Banku Zrzeszającym), które nie są przeterminowane lub nie są zagrożone niewykonaniem zobowiązania w perspektywie 30 dni kalendarzowych.
2. Bank ujmuje w rachunku wskaźnika LCR wpływy łącznie z naliczonymi odsetkami.
3. W rachunku wskaźnika LCR nie ujmuje się wpływów od tych kategorii aktywów, które zostały zaliczone do aktywów wymienionych w § 4.
4. We wpływach nie ujmuje się otrzymanych zobowiązań pozabilansowych.

§ 11

1. Bank klasyfikuje wpływy do następujących kategorii:

<i>Pozycja</i>	<i>waga wpływu</i>
1. Środki pieniężne należne od klientów finansowych	
- lokaty terminowe w Banku Zrzeszającym – bez względu na termin zapadalności	25%
- lokaty terminowe w innych bankach z umownym terminem płatności do 30 dni lub wypowiedziane z okresem wypowiedzenia do 30 dni	100%
- kredyty udzielone podmiotom finansowym	100%
2. Środki pieniężne należne od innego banku, który traktuje te środki jako depozyty operacyjne – Bank w tym miejscu nic nie wykazuje	
3. Środki pieniężne należne od klientów, którzy nie są klientami finansowymi	
- odsetki od kredytów (wymienionych w kolejnych wierszach)	100%
- kredyty / raty kredytów z umownym terminem płatności do 30 dni udzielone osobom prywatnym (tylko kapitał)	50%
- kredyty / raty kredytów z umownym terminem płatności do 30 dni udzielone przedsiębiorcom indywidualnym (tylko kapitał)	50%
- kredyty / raty kredytów z umownym terminem płatności do 30 dni udzielone rolnikom indywidualnym (tylko kapitał)	50%
- kredyty / raty kredytów z umownym terminem płatności do 30 dni udzielone MŚP	50%
- kredyty / raty kredytów z umownym terminem płatności do 30 dni udzielone dużym przedsiębiorstwom (tylko kapitał)	50%
- kredyty / raty kredytów z umownym terminem płatności do 30 dni udzielone instytucjom niekomercyjnym (tylko kapitał)	50%
- kredyty / raty kredytów z umownym terminem płatności do 30 dni udzielone podmiotom sektora budżetowego (tylko kapitał)	50%
- kredyty / raty kredytów z umownym terminem płatności do 30 dni udzielone podmiotom sektora publicznego (tylko kapitał)	50%
- obligacje komercyjne z terminem wykupu do 30 dni (tylko kapitał)	50%
- obligacje komunalne z terminem wykupu do 30 dni (tylko kapitał)	50%
4. Aktywa, których termin zapadalności nie został określony w umowie pod warunkiem że w postanowieniach umowy jest przewidziana możliwość wycofania lub wyegzekwowania płatności przez instytucje kredytowe w terminie 30 dni	
- jednostki funduszy inwestycyjnych	20%
5. Inne	

Wskaźnik NSFR

§ 1

1. Wskaźnik płynności NSFR ma pokazywać w jakim stopniu Bank zabezpiecza stabilne finansowanie w okresie długoterminowym zarówno w warunkach normalnych jak i skrajnych.
2. Do czasu wprowadzenia w Unii Europejskiej wymogów dotyczących szczegółowych zasad obliczania wskaźnika NSFR oraz jego minimalnych poziomów Bank:
  - 1) gromadzi i sprawozdaje dane finansowe do NBP, które będą kształtowały poziom wskaźnika NSFR,
  - 2) wyznacza wskaźnik NSFR według zasad ustalonych w Systemie jako wyrażony w procentach iloraz pozycji zapewniających stabilne finansowanie do pozycji wymagających stabilnego finansowania.
3. Sprawozdania dotyczące pozycji wskaźnika NSFR Bank sporządza raz na kwartał.
4. Bank przestrzega minimalnej wartości wskaźnika NSFR określonej w Umowie Systemu Ochrony SGB.

§ 1

1. Pozycje w walutach obcych Bank przelicza na złote według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu sprawozdawczym.
2. Jeżeli łączna kwota pasywów lub aktywów Banku w danej walucie obcej po przeliczeniu na złote według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu sprawozdawczym, jest większa niż 5% sumy zobowiązań to Bank sporządza obliczenia, o których mowa w niniejszym załączniku, również oddzielnie dla tej waluty obcej.

Rozdział I - Pozycje zapewniające stabilne finansowanie

§ 2

Bank ujmuje poniższe zobowiązania wraz naliczonymi od nich odsetkami:

<i>Lp.</i>	<i>Pozycje w NSFR Pozycje w CRR</i>	<i>waga</i>	<i>Wskazania</i>
1.	Fundusze własne: <i>art.427 ust.1 lit.a CRR</i>		
	1) Instrumenty kapitałowe w Tier I	100%	- Kapitał Tier I
	2) Instrumenty kapitałowe w Tier II	100%	- Kapitał Tier II
	3) Pozycja uzupełniająca: Instrumenty kapitałowe i niekwalifikujące się pożyczki podporządkowane z efektywnym terminem zapadalności wynoszącym co najmniej jeden rok.	100%	- wyemitowane obligacje lub pożyczka podporządkowana, które nie otrzymały jeszcze zgody KNF na zaliczenie do funduszy własnych - obligacje lub pożyczki podporządkowane w części niezaliczanej do funduszy własnych z terminem wymagalności co najmniej 1 rok

2.	Depozyty detaliczne: <i>art. 411 ust. 2 CRR</i>		Depozyty spełniające warunki depozytu detalicznego, o których mowa w § 7 załącznika nr 3	
	1) określone w art. 411 ust. 2 kwalifikujące się do sposobu traktowania określonego w art. 421 ust. 1 <i>art. 427 ust.1 lit.b ppkt (i) CRR</i>	< 6 miesięcy	95%	- depozyty detaliczne, którym w LCR przypisano wagę wypływów 5% <i>załącznik nr 3 § 6 ust 1 pkt 1 ppkt 1)</i>
		≥ 6 miesięcy < 1 rok	95%	
		≥ 1 rok	100%	
	2) określone w art. 411 ust. 2 kwalifikujące się do sposobu traktowania określonego w art. 421 ust. 2 <i>art. 427 ust.1 lit.b ppkt (ii) CRR</i>	< 6 miesięcy	90%	- depozyty detaliczne, którym w LCR przypisano wagę wypływów 10% <i>załącznik nr 3 § 6 ust 1 pkt 1 ppkt 1) oraz § 6 ust 1 pkt 1 ppkt 3)</i>
		≥ 6 miesięcy < 1 rok	90%	
		≥ 1 rok	100%	
	3) podlegające wypływowi wyższemu niż określone w art. 421 ust. 1 lub 2 <i>art.427 ust.1 lit.b ppkt (vii) CRR</i>	< 6 miesięcy	90%	- depozyty detaliczne, którym w LCR przypisano wyższą niż 10% wagę wypływów <i>załącznik nr 3 § 6 ust 1 pkt 1 ppkt 2)</i>
		≥ 6 miesięcy < 1 rok	90%	
		≥ 1 rok	100%	
	3.	Zobowiązania od klientów, którzy nie są klientami finansowymi		Zobowiązania wobec klientów sektora niefinansowego, którzy nie są klientami detalicznymi oraz zobowiązania wobec instytucji rządowych i samorządowych
		1) zobowiązania wynikające z transakcji kredytowych i transakcji opartych na rynku kapitałowym, zabezpieczonych aktywami charakteryzującymi się wyjątkowo wysoką lub wysoką płynnością i jakością kredytową lub zabezpieczonych dowolnymi innymi aktywami <i>art.427 ust.1 lit.b ppkt (ix) CRR</i>	<i>w tej pozycji Bank najprawdopodobniej nie wykaże depozytów, gdyż banki na ogół nie zaciągają kredytów od podmiotów niefinansowych i jednostek budżetowych, aczkolwiek może być wyjątek np. kredyt z BFG</i>	
2) zobowiązania z niezabezpieczonych transakcji kredytowych <i>art.427 ust.1 lit.b ppkt (vii) CRR</i>		< 6 miesięcy	50%	- kredyty zaciągnięte przez Bank od podmiotów sektora niefinansowego i oraz zobowiązania wobec instytucji rządowych i samorządowych, które nie są zabezpieczone - depozyty, które w LCR zostały wykazane jako pozostałe depozyty oraz depozyty nie wykazane w pozostałych pozycjach
		≥ 6 miesięcy < 1 rok	50%	
		≥ 1 rok	100%	
3) Zobowiązania kwalifikujące się do sposobu traktowania określonego w art. 422 ust. 3 i 4 <i>art. 427 ust.1 lit.b ppkt (iii) CRR</i>		Depozyty spełniające warunki depozytu operacyjnego, o których mowa w § 8 załącznika nr 3		
a) objęte systemem gwarantowania depozytów zgodnie z dyrektywą 94/19/WE lub równoważnym systemem gwarantowania depozytów w państwie trzecim <i>art.427 ust.1 lit.b ppkt (iv) CRR</i>		<i>(warunki określone dla depozytu operacyjnego powodują, że w tej pozycji Bank najprawdopodobniej nie wykaże depozytów)</i>		- depozyty operacyjne, którym w LCR przypisano wagę wypływów 5%
b) zobowiązania wynikające z art.	Bank w tej kategorii nie			

	422 ust. 3 lit. b) <i>art.427 ust.1 lit.b ppkt (v) CRR</i>	wykazuje żadnych zobowiązań		
	c) zobowiązania wynikające z art. 422 ust. 3 lit. d) <i>art.427 ust.1 lit.b ppkt (vi) CRR</i>	w tej pozycji Bank najprawdopodobniej nie wykaże depozytów		Depozyty operacyjne, o których mowa w § 8 załącznika nr 3 ust. 1 pkt 2)
4.	Zobowiązania od klientów, którzy są klientami finansowymi			Zobowiązania wobec klientów finansowych
	1) zobowiązania wynikające z transakcji kredytowych i transakcji opartych na rynku kapitałowym, zabezpieczonych aktywami charakteryzującymi się wyjątkowo wysoką lub wysoką płynnością i jakością kredytową lub zabezpieczonych dowolnymi innymi aktywami (z wyłączeniem kwoty z tytułu sprzedaży instrumentów finansowych, walut obcych i towarów w dacie wykonania transakcji) <i>art.427 ust.1 lit.b ppkt (ix) CRR</i>	< 6 miesięcy	50%	- kredyty zaciągnięte przez Bank od podmiotów sektora finansowego, zabezpieczone aktywami płynnymi lub zabezpieczone dowolnymi innymi aktywami, w tym kredyty zaciągnięte w Banku Zrzeszającym zabezpieczone
≥ 6 miesięcy < 1 rok		50%		
≥ 1 rok		100%		
	2) Zobowiązania z niezabezpieczonych transakcji kredytowych <i>art.427 ust.1 lit.b ppkt (viii) CRR</i>	< 6 miesięcy	50%	- kredyty zaciągnięte przez Bank od podmiotów sektora finansowego, które nie są zabezpieczone, w tym kredyty zaciągnięte w Banku Zrzeszającym bez zabezpieczenia - depozyty, które w LCR zostały wykazane jako depozyty podmiotów finansowych z wyłączeniem wykazanych w pkt 3)
≥ 6 miesięcy < 1 rok		50%		
≥ 1 rok		100%		
	3) Zobowiązania kwalifikujące się do sposobu ujmowania określonego w art. 422 ust. 3 i 4 <i>art. 427 ust.1 lit.b ppkt (iii) CRR</i>	w tej pozycji Bank najprawdopodobniej nie wykaże depozytów		- depozyty podmiotów finansowych, które spełniałyby warunki depozytu operacyjnego, o których mowa w § 8 załącznika nr 3
	a) zobowiązania objęte systemem gwarantowania depozytów zgodnie z dyrektywą 94/19/WE lub równoważnym systemem gwarantowania depozytów w państwie trzecim <i>art.427 ust.1 lit.b ppkt (iv) CRR</i>	w tej pozycji Bank najprawdopodobniej nie wykaże depozytów		- depozyty podmiotów finansowych, które spełniałyby warunki depozytu operacyjnego, o których mowa w § 8 załącznika nr 3 do kwoty gwarantowanej
	b) zobowiązania wynikające z art. 422 ust. 3 lit. b) <i>art.427 ust.1 lit.b ppkt (v) CRR</i>	Bank w tej kategorii nie wykazuje żadnych zobowiązań		
	c) zobowiązania wynikające z art. 422 ust. 3 lit. d) <i>art.427 ust.1 lit.b ppkt (vi) CRR</i>	w tej pozycji Bank najprawdopodobniej nie wykaże depozytów		- depozyty podmiotów finansowych, które spełniałyby warunki depozytu operacyjnego, o których mowa w § 8 załącznika nr 3 ust. 1 pkt 2)
5.	Zobowiązania wynikające z wyemitowanych papierów wartościowych			
	Inne zobowiązania wynikające z wyemitowanych papierów wartościowych <i>art.427 ust.1 lit.b ppkt (xi) CRR</i>	< 6 miesięcy	0%	
≥ 6 miesięcy < 1 rok		50%		
≥ 1 rok		100%		

6.	Wszelkie inne zobowiązania			Pozostałe zobowiązania bilansowe nieujęte w innym miejscu.
	<i>art.427 ust.1 lit.b ppkt (xii) CRR</i>	< 6 miesięcy	0%	
		≥ 6 miesięcy < 1 rok	50%	
		≥ 1 rok	100%	

Rozdział II – Pozycje wymagające stabilnego finansowania

§ 3

1. Bank ujmuje w rachunku wskaźnika NSFR należności wraz naliczonymi od nich odsetkami.

<i>Lp.</i>	<i>Pozycje w NSFR</i>	<i>waga (wskazane poniżej wagi dotyczą aktywów bez obciążeń) jeżeli bank posiada aktywa obciążone powinien zmodyfikować tabelę zgodnie z założeniami ankiety KNF</i>	<i>Wskazania</i>
1.	Aktywa o których mowa w art. 416 (aktywa płynne)		
	1) Środki pieniężne <i>art.428 ust.1 lit. a CRR</i>	0%	- środki w kasie wykazane we wskaźniku LCR w aktywach płynnych w pozycji „monety i banknoty”
	2) Aktywa zbywalne stanowiące należności od albo gwarantowane przez rząd centralny państwa członkowskiego, region autonomiczny pod względem podatkowym uprawniony do nakładania i poboru podatków lub rząd centralny państwa trzeciego w walucie krajowej tego rządu <i>art.428 ust.1 lit. a CRR</i>	5%	- bony pieniężne - aktywa gwarantowane przez NBP, <i>(jeżeli Bank takie posiada)</i> które w kalkulacji LCR zostały zaliczone do aktywów płynnych poziomu 1
	3) Aktywa zbywalne stanowiące należności od albo gwarantowane przez banki centralne i niecentralne pozarządowe podmioty sektora publicznego w walucie krajowej tego banku centralnego i podmiotu sektora publicznego <i>art.428 ust.1 lit. a CRR</i>	5%	- obligacje Skarbu Państwa - aktywa gwarantowane przez rząd, <i>(jeżeli Bank takie posiada)</i> które w kalkulacji LCR zostały zaliczone do aktywów płynnych poziomu 1
	4) Depozyty w centralnej instytucji kredytowej oraz inne płynne środki finansowe udostępniane zgodnie z przepisami ustawowymi lub umownymi przez centralną instytucję kredytową lub centralne instytucje kredytowe, które są członkami sieci, o której mowa w art.113 ust.7 lub które kwalifikuje się do przyznania odstępstwa		

	przewidzianego w art. 10 CRR, w takim stopniu, w jakim środki te nie są zabezpieczone aktywami płynnymi <i>art.428 ust.1 lit. a CRR</i>		
	a) depozyty	5%	- środki na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym (PLN i waluta), (nie dotyczy środków na rachunku rezerwy obowiązkowej) - lokaty „automatyczny” overnight w Banku Zrzeszającym do wysokości w jakiej w rachunku LCR są zaliczane do aktywów płynnych
		100%	- środki na rachunku Minimum Depozytowego
	b) płynne środki finansowe udostępniane zgodnie z przepisami umownymi	50%	- niewykorzystana kwota kredytu w rachunku bieżącym z Banku Zrzeszającego, w zakresie w jakim nie są zabezpieczone aktywami płynnymi do wysokości w jakiej w rachunku LCR są zaliczane do aktywów płynnych
	5) Aktywa wyemitowane przez instytucję kredytową ustanowioną przez rząd centralny lub samorząd regionalny państwa członkowskiego, w przypadku gdy co najmniej jeden z warunków określonych w art. 416 ust. 2 lit. a) ppkt (iii) jest spełniony <i>art.428 ust.1 lit. a CRR</i>	5%	- obligacje komunalne, które w kalkulacji LCR zostały zaliczone do aktywów płynnych poziomu 2A
2.	Papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego niezaliczone do aktywów płynnych zgodnie z art. 416		
	1) Papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego niezaliczone do aktywów płynnych kwalifikujące się do objęcia stopniem kredytowym równym 1 na podstawie art. 122 <i>art.428 ust.1 lit.b (i) CRR</i>	< 6 miesięcy	50%
		≥ 6 miesięcy < 1 rok	50%
		≥ 1 rok	85%
	2) Papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego niezaliczone do aktywów płynnych kwalifikujące się do objęcia stopniem kredytowym równym 2 na podstawie art. 122 <i>art.428 ust.1 lit.b (ii) CRR</i>	< 6 miesięcy	50%
		≥ 6 miesięcy < 1 rok	50%
		≥ 1 rok	85%
	3) Inne papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego niezgłoszone gdzie indziej <i>art.428 ust.1 lit.b (iii) CRR</i>	< 6 miesięcy	50%
		≥ 6 miesięcy < 1 rok	50%
		≥ 1 rok	85%
	4) Udziałowe papiery wartościowe podmiotów niefinansowych	< 6 miesięcy	85%
			- papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego, którym w rachunku aktywów ważonych ryzykiem przypisywana jest waga ryzyka 20%
			- papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego, którym w rachunku aktywów ważonych ryzykiem przypisywana jest waga ryzyka 50%
			- pozostałe papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego
			- akcje , jednostki uczestnictwa , certyfikaty inwestycyjne notowane

	notowane w ramach głównego indeksu uznanej giełdy <i>art.428 ust.1 lit. c CRR</i>	≥ 6 miesiące < 1 rok	85%	w ramach głównego indeksu uznanej giełdy
		≥ 1 rok	85%	
	5) Inne udziałowe papiery wartościowe <i>art.428 ust.1 lit. d CRR</i>	< 6 miesiące	85%	- akcje , jednostki uczestnictwa , certyfikaty inwestycyjne nienotowane w ramach głównego indeksu uznanej giełdy
		≥ 6 miesiące < 1 rok	85%	
		≥ 1 rok	85%	
3.	Kredyty nieodnawialne i należności			
	1) Których kredytobiorcy są osobami fizycznymi innymi niż przedsiębiorcy indywidualni i spółki cywilne <i>art.428 ust.1 lit. g (i) CRR</i>	< 6 miesiące	50%	- należności i kredyty nieodnawialne udzielone osobom prywatnym
		≥ 6 miesiące < 1 rok	50%	
		≥ 1 rok	85%	
	2) MŚP kwalifikujące się do kategorii ekspozycji detalicznej w ramach metody standardowej lub metody IRB dotyczących ryzyka kredytowego lub wobec przedsiębiorstwa kwalifikującego się do postępowania określonego w art. 153 ust. 4, oraz gdy łączna wartość depozytów złożonych przez tego klienta lub grupę powiązanych klientów jest mniejsza niż 1 mln EUR <i>art.428 ust.1 lit. g (ii) CRR</i>	< 6 miesiące	50%	- pozostałe należności i kredyty nieodnawialne udzielone MŚP, które w rachunku aktywów ważonych ryzykiem zostały zaliczone do ekspozycji detalicznych
		≥ 6 miesiące < 1 rok	50%	
		≥ 1 rok	85%	
	3) Których kredytobiorcy są państwami, bankami centralnymi i pozarządowymi podmiotami sektora publicznego <i>art.428 ust.1 lit. g (iii) CRR</i>	< 6 miesiące	50%	- należności i kredyty nieodnawialne udzielone podmiotom sektora budżetowego
		≥ 6 miesiące < 1 rok	50%	
		≥ 1 rok	85%	
	4) Których kredytobiorcy nie są wymienieni w pozycjach 1), 2) lub 3), wyłączając klientów finansowych <i>art.428 ust.1 lit. g (iv) CRR</i>	< 6 miesiące	50%	- należności i kredyty nieodnawialne udzielone: MŚP nieujętych w pkt 2), przedsiębiorcom indywidualnym, rolnikom indywidualnym , dużym przedsiębiorstwom, instytucjom niekomercyjnym
		≥ 6 miesiące < 1 rok	50%	
		≥ 1 rok	85%	
	5) Których kredytobiorcy są instytucjami kredytowymi (bankami) <i>art.428 ust.1 lit. g (v) c CRR część</i>	< 6 miesiące	15%	- środki na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym i lokaty „automatyczny” overnight, które w kalkulacji LCR nie zostały zaliczone do aktywów płynnych - lokaty terminowe w Banku Zrzeszającym
		≥ 6 miesiące < 1 rok	50%	
		≥ 1 rok	100%	
	6) Których kredytobiorcy są klientami finansowymi (nie są wymienieni w pozycjach 1) i 2) innymi niż instytucje kredytowe <i>art.428 ust.1 lit. g (v) CRR część</i>	< 6 miesiące	15%	- należności i kredyty nieodnawialne udzielone klientom finansowym np. firmom leasingowym
		≥ 6 miesiące < 1 rok	50%	
		≥ 1 rok	100%	
4.	Aktywa odliczone od funduszy	100%		Aktywa pomniejszające fundusze

	własnych niewymagające stabilnego finansowania		własne (np. wartości niematerialne i prawne)
5.	Jakiegokolwiek inne aktywa <i>art.428 ust.1 lit. j CRR</i>	100%	Aktywa niewykazane gdzie indziej
6.	Niewykorzystane przyznane zobowiązania kredytowe kwalifikujące się jako stanowiące „średnie ryzyko” lub „średnie/niskie ryzyko” zgodnie z załącznikiem I	5%	Zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania i gwarancje, którym w rachunku aktywów ważonych ryzykiem został przypisany współczynnik konwersji 20% lub 50%

Załącznik nr 5
do „Zasad zarządzania
ryzykiem płynności
w Banku Spółdzielczym w
Prabutach”

Rejestr alternatywnych źródeł finansowania, w tym aktywów nieobciążonych

Rodzaj	Wartość bilansowa (wg tej wartości będą liczone aktywa nieobciążone do wskaźników)	Wrażliwość ceny / wartość możliwa do uzyskania w % (wartość bilansowa * wrażliwość – według tej wartości będą konstruowane awaryjne przepływy pieniężne)	Czas dostępu (dni)
Aktywa nieobciążone			
środki w kasie – ponad pogotowie kasowe		100%	1 dzień
środki na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym (jeżeli są to tylko środki, które zostają po założeniu lokaty automatyczny overnight to należy wpisać 0)		100%	1 dzień
lokata „automatyczny” overnight		100%	1 dzień
bony pieniężne		85%	Czas do wykupu –
obligacje stało kuponowe w portfelu utrzymywane do terminu zapadalności.... należy wymienić po kolei wszystkie serie		85%	Czas do wykupu –
obligacje stało kuponowe w portfelu dostępne do sprzedaży.... należy wymienić po kolei wszystkie serie		85%	czas potrzebny do sprzedaży
obligacje zmiennie kuponowe w portfelu utrzymywane do terminu zapadalności.... należy wymienić po kolei wszystkie serie		85%	Czas do wykupu
obligacje zmiennie kuponowe w portfelu dostępne do sprzedaży.... należy wymienić po kolei wszystkie serie		85%	czas potrzebny do sprzedaży
.....			
lokata w Banku Zrzeszającym należy wymienić po kolei wszystkie lokaty		100%	Wg terminu zapadalności,
		Z uwzględnieniem zmniejszonych odsetek	1 dzień w przypadku zerwania
.....			
środki na rachunku Minimum Depozytowego (odblokowanie rachunku)			2 dni
Razem wartość aktywów nieobciążonych (powinna być wyższa od bufora płynności)			
Obliczony bufor płynności			
Aktywa obciążone			
wymienić aktywa, które aktualnie są zastawione (obciążone), które spełniają warunki aktywów nieobciążonych (gdyby		Np. wpisać w % w jakiej części w stosunku do wartości	

<i>nie było blokady) np. może to być udzielona linia kredytowa pod zastaw obligacji NBP, wtedy bank nie może wykazać obligacji NBP w aktywach nieobciążonych ale może pokazać ile środków może uruchomić z udzielonej linii kredytowej</i>		<i>zabezpieczenia może być uzyskany kredyt np. wartość zabezpieczenia jest 100 ale kredyt może być maksymalnie do 80%)</i>	
Inne, dodatkowe źródła finansowania			
otwarte niewykorzystane limity kredytu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym		100%	1 dzień
otwarte niewykorzystane limity kredytu rewolwingowy w Banku Zrzeszającym		100%	1 dzień
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	do 20% Funduszu Pomocowego	100%	2 dni
lokata płynnościowa złożona przez Bank Zrzeszający ze środków Minimum Depozytowego	do 8% Minimum Depozytowego	100%	2 dni
kredyt refinansowy z NBP	50% kwoty kredytów wytypowanych jako zabezpieczenie ³⁴	100%	20 dni
jednostki uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym			
certyfikaty inwestycyjne (oprócz FIZAN restrukturyzacyjnego)			
<i>- jeżeli Bank wymieni sprzedaż wierzytelności to wskazać firmę i warunki, które Bank musi spełnić, posiadać stosowne umowy itp. nie wskazywać Banku Zrzeszającego</i>	<i>Kwota wytypowanych wierzytelności</i>	<i>% kwoty uzyskanej ze sprzedaży</i>	
<i>- sprzedaż innych składników majątku ....</i>			
<i>- kredyt z Banku Zrzeszającego – jeżeli Bank spełnia warunki</i>			

³⁴ Kredyty wytypowane jako zabezpieczenie kredytu refinansowego powinny spełniać warunki określone w części 3 ust. 5 załącznika nr 7

Szczegółowe zestawienie wypływu depozytów w sytuacji awaryjnej

I. Wariant 1

Depozyty dużych deponentów	½ w terminie 1 dzień, reszta po 1/6 w terminach 2-7 dni
Depozyty osób wewnętrznych	½ w terminie 1 dzień, reszta po 1/6 w terminach 2-7 dni
Depozyty jednostek rządowych i samorządowych	½ części niestabilnej w terminie 1 dzień, pozostała część niestabilna po 1/6 w terminach 2-7 dni 10% części stabilnej (osadu) - w terminie 8 – 30 dni 10% części stabilnej (osadu) w terminie powyżej 30 dni
Depozyty podmiotów niefinansowych	½ części niestabilnej w terminie 1 dzień, pozostała część niestabilna po 1/6 w terminach 2-7 dni 5% części stabilnej (osadu) - w terminie 8 – 14 dni 5% części stabilnej (osadu) - w terminie 15 – 30 dni 10% części stabilnej (osadu) w terminie powyżej 30 dni
Depozyty sektora finansowego	1/7 w terminie 1-7 dni 6/23 w terminie 8 – 14 dni, reszta w terminie 15 – 30 dni

II. Wariant 2 – uwzględniający odmienny wpływ depozytów elektronicznych

Depozyty dużych deponentów	½ w terminie 1 dzień, reszta po 1/6 w terminach 2-7 dni (skorygowane o wskaźnik depozytów elektronicznych)*
Depozyty osób wewnętrznych	½ w terminie 1 dzień, reszta po 1/6 w terminach 2-7 dni (skorygowane o wskaźnik depozytów elektronicznych)*
Depozyty jednostek rządowych i samorządowych	½ części niestabilnej w terminie 1 dzień, pozostała część niestabilna po 1/6 w terminach 2-7 dni (skorygowane o wskaźnik depozytów elektronicznych)* 10% części stabilnej (osadu) - w terminie 8 – 30 dni pomniejszony (skorygowane o wskaźnik depozytów elektronicznych)* 10% części stabilnej (osadu) w terminie powyżej 30 dni (skorygowane o wskaźnik depozytów elektronicznych)*
Depozyty podmiotów niefinansowych	½ części niestabilnej w terminie 1 dzień, pozostała część niestabilna po 1/6 w terminach 2-7 dni (skorygowane o wskaźnik depozytów elektronicznych)* 5% części stabilnej (osadu) - w terminie 8 – 14 dni (skorygowane o wskaźnik depozytów elektronicznych)* 5% części stabilnej (osadu) - w terminie 15 – 30 dni (skorygowane o wskaźnik depozytów elektronicznych)* 10% części stabilnej (osadu) w terminie powyżej 30 dni (skorygowane o wskaźnik depozytów elektronicznych)*

	elektronicznych)*
Depozyty sektora finansowego	1/7 w terminie 1-7 dni, 6/23 w terminie 8 – 14 dni reszta w terminie 15 – 30 dni
Depozyty elektroniczne	<p><i>Jeżeli Bank posiada możliwość odrębnego zbadania stabilności depozytów elektronicznych to:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - proponujemy aby osad wyznaczać przy założeniu pomniejszenia stanów z linii trendu o 3 błędy standardowe - zastosować następujące przepływy: <p>½ części niestabilnej w terminie 1 dzień, pozostała część niestabilna po 1/6 w terminach 2-7 dni 10% części stabilnej (osadu) - w terminie 8 – 30 dni <i>w przeciwnym wypadku</i> 15% depozytów elektronicznych w terminie 1 dzień, 15% depozytów elektronicznych po 1/6 w terminach 2-7 dni 7% depozytów elektronicznych w terminie 8 – 30 dni</p>

*) korekta o wskaźnik depozytów elektronicznych oznacza pomnożenie kwoty wykazywanej dla danej kategorii depozytów przez (1- wyrażony w procentach wskaźnik, o którym mowa w § 30 ust. 3 pkt 8)

Awaryjny Plan Płynności

1. Wstęp

Płynność finansowa jest podstawowym wyznacznikiem bezpieczeństwa Banku, mającym bezpośredni wpływ na wiarygodność i renomę całej instytucji. Bank działając jako instytucja społecznego zaufania, jest przygotowany do przewyciężenia każdej z możliwych przyczyn powstania ryzyka utraty płynności. Wszelkie procedury, przewidywane działania awaryjne, są szczegółowo ustalone jeszcze przed faktycznym wystąpieniem ryzyka utraty płynności. Plany awaryjne opracowane zostały na wypadek, gdyby rozwiązania normalnie stosowane w bieżącym zarządzaniu płynnością okazały się bezskuteczne.

Awaryjny Plan Płynności podlega aktualizacji wraz z aktualizacją niniejszych zasad zgodnie z zapisami ujętymi w § 52 ust. 2. Jeżeli nastąpi zmiana warunków rynkowych lub biznesowych, które spowodują konieczność dostosowania planu do zmienionych realiów Bank niezwłocznie przeprowadzi aktualizację Awaryjnego Planu Płynności.

2. Uruchomienie Planu

2.1. Wskaźniki Planu

1. Wskaźnikami monitorującymi sytuację płynnościową Banku, które uruchamiają Awaryjny Plan Płynności są:
  - 1) wskaźnik LCR;
  - 2) wskaźnik NSFR;
  - 3) limity luki niedopasowania;
  - 4) udział zobowiązań pozabilansowych udzielonych w sumie bilansowej;
  - 5) udział łącznej kwoty środków zgromadzonych przez dużych deponentów w bazie depozytowej;
  - 6) udział depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach³⁵ powiększonych o majątek trwały³⁶;
  - 7) aktywa nieobciążone powiększone o zobowiązania pozabilansowe otrzymane / pasywa niestabilne³⁷;
  - 8) pasywa stabilne³⁸ + fundusze własne / kredyty³⁹ + majątek trwały.
2. Bank uruchamia Awaryjny Plan Płynności – z uwzględnieniem zapisów -części 2.2 ust. 2, w przypadkach, w których:
  - 1) wartość wskaźnika LCR spadnie poniżej 100%;
  - 2) wartość wskaźnika NSFR spadnie poniżej 111%,
  - 3) w przypadku pozostałych limitów jeżeli poziom wykorzystania limitów przekroczy 90%.

---

³⁵Jak w przypisie nr 10.

³⁶ Majątek trwały rzeczowy wg wartości netto.

³⁷Jak w przypisie 17.

³⁸Jak w przypisie 15.

³⁹ Jak w przypisie 16.

3. Jeżeli podejmowane w ramach Awaryjnego Planu Płynności działania spowodują spadek innych, wyznaczonych w Planie Naprawy, wskaźników krytycznych poniżej przyjętych w Planie Naprawy wartości ostrzegawczych to Bank podejmuje działania prowadzące do naprawy tych wskaźników (opisane w procedurach wewnętrznych, odpowiednich do obszarów ryzyka w których nastąpiło przekroczenie wartości ostrzegawczej).

2.2. Postępowanie w przypadku przekroczenia wartości ostrzegawczych

1. W przypadku przekroczenia przez Bank wartości ostrzegawczych wskaźników Planu komórka monitorowania ryzyka przeprowadza dodatkowe analizy, które obejmują w szczególności:
  - 1) analizę przyczyn niekorzystnych zmian wskaźników, czyli zdarzeń generujących przekroczenie, w tym czy zdarzenia są jednorazowe i wynikają ze zdarzeń wewnętrznych czy zewnętrznych;
  - 2) analizę wpływu zaistniałej sytuacji, powodującej przekroczenie wartości granicznej, na pozostałe obszary Banku, w tym inne wskaźniki Planu oraz funkcje krytyczne;
  - 3) czas trwania niekorzystnej sytuacji (określenie czy zdarzenie ma charakter długo czy krótkotrwały i jak długo trend się utrzyma), w tym tymczasowości przekroczenia wartości granicznej wskaźnika;
  - 4) możliwość powrotu wartości wskaźnika do poziomu bezpiecznego samoistnie lub na skutek działań Banku, niestanowiących realizacji strategii naprawy.
2. Na podstawie przeprowadzonych analiz komórka monitorowania ryzyka przygotowuje rekomendację dalszego postępowania i przekazuje ją Zarządowi Banku. W oparciu o otrzymaną informację Zarząd Banku podejmuje decyzję o uruchomieniu planu awaryjnego lub o odstąpieniu od uruchomienia wraz z uzasadnieniem, w tym w szczególności Zarząd Banku podejmuje decyzję o:
  - 1) odstąpieniu od uruchomienia planu awaryjnego jeżeli:
    - a) przekroczenie ma charakter jednorazowy, będzie utrzymywało się w krótkim okresie czasu oraz zaistniała sytuacja, powodująca przekroczenie wartości ostrzegawczej w istotnym zakresie nie oddziałuje negatywnie na pozostałe obszary działalności Banku,
    - b) wskaźnik LCR utrzymuje się poniżej wartości ostrzegawczej i powyżej wartości krytycznej oraz Bank jest w stanie udowodnić, że na podstawie dostępnych opcji naprawy, w terminie do 1 miesiąca jest w stanie naprawić wskaźnik LCR powyżej wartości ostrzegawczej. *(np. w wyniku zamiany lokat w Banku Zrzeszającym na bony pieniężne lub środki w kasie Bank osiągnie wskaźnik LCR powyżej wartości 100%)*
  - 2) uruchomieniu planu awaryjnego – w pozostałych przypadkach.

2.3. Postępowanie w przypadku przekroczenia wartości krytycznych

1. W przypadkach, w których wartości wskaźników będą niższe od przyjętych w Planie Naprawy wartości krytycznych wynoszących:
  - 1) 80% – w przypadku wskaźnika LCR;
  - 2) 100% – w przypadku wskaźnika NSFR.Spółdzielnia podejmuje wobec Banku działania wymienione w Planie Naprawy.

2.4. Postępowanie w innych sytuacjach

Niezależnie od poziomu ukształtowania się poziomu wskaźników Planu, Bank uruchamia Awaryjny Plan Płynności w przypadkach:

- 1) gwałtownego wpływu depozytów, powstałego w wyniku zmaterializowania się ryzyka reputacji (np. w wyniku sytuacji opisanych w ramach sytuacji wczesnego ostrzegania w ust. 3 pkt 1) i 2).

3. Opcje naprawy

1. W celu podtrzymania lub odzyskania stabilności finansowej w sytuacji stresowej Bank stosuje warianty naprawy stanowiące, odpowiednio do sytuacji Banku, kombinację opisanych w niniejszym paragrafie opcji naprawy, przy czym w pierwszej kolejności Bank będzie stosował opcje, które są najbardziej wykonalne.
2. Głównymi opcjami naprawy, które mogą być przez Bank zastosowane są:
  - 1) opcje do zastosowania w ramach wewnętrznych działań Banku lub dostarczane przez Bank Zrzeszający:
    - a) zerwanie lokat terminowych złożonych w Banku Zrzeszającym;
    - b) wykorzystanie środków na rachunku Minimum Depozytowego Banku;
    - c) sprzedaż ekspozycji kredytowych;
    - d) sprzedaż innych aktywów Banku, w tym rzeczowych aktywów trwałych;
    - e) pozyskanie nowych depozytów po zwiększonym koszcie finansowania; *(ta opcja będzie ważna w kontekście odbudowy bazy depozytowej i jej powiększeniu; ta opcja może być istotna zarówno w przypadku konieczności poprawy wskaźnika LCR oraz NSFR)*
    - f) wstrzymanie uruchomień nowych kredytów; *(ta opcja może być istotna zarówno w przypadku konieczności poprawy wskaźnika LCR oraz NSFR)*
    - g) wykorzystanie przyznanych linii kredytowych z Banku Zrzeszającego.
  - 2) opcje funkcjonujące w ramach przepisów Systemu Ochrony, które zgodnie z zapisami Umowy mogą zostać użyte po przekroczeniu przez wskaźnik monitorowania Planu wartości krytycznej:
    - a) pożyczka płynnościowa z wyodrębnionej puli środków z Funduszu Pomocowego udzielona przez Spółdzielnię;
    - b) lokata złożona w Banku przez Bank Zrzeszający ze środków Minimum Depozytowego;
    - c) pożyczka płynnościowa udzielona przez Spółdzielnię;
    - d) nabycie wierzytelności Banku przez Spółdzielnię.
  - 3) opcje dostarczane przez podmioty zewnętrzne:
    - a) pozyskanie niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego;
    - b) pozyskanie kredytu refinansowego z NBP.
3. W każdej opcji naprawy Bank określa:
  - 1) opis opcji naprawy, w tym określenie czy opcja będzie dotyczyła poprawy płynności krótko- czy długoterminowej;
  - 2) komórkę/osoby odpowiedzialne za wdrożenie opcji naprawy;
  - 3) środki możliwe do zgromadzenia w ramach danej opcji naprawy/szacowany efekt finansowy działania;
  - 4) czas realizacji opcji;
  - 5) skutki wewnętrzne (w tym wpływ na rentowność i wypłacalność) i zewnętrzne zastosowania opcji;
  - 6) opis możliwości wdrożenia opcji wraz ze wskazaniem ewentualnych przeszkód oraz sposobu usunięcia tych przeszkód.
4. W niniejszym ustępie Bank prezentuje następujące opcje naprawy:

1)

Nazwa:	Zerwanie lokat terminowych złożonych w Banku Zrzeszającym	
• Osoba odpowiedzialna:	• z-ca Głównego Księgowego (komórka zarządzania „wolnymi środkami”	
• Osoba nadzorująca:	• członek Zarządu Główny Księgowy	
Termin realizacji:	<i>Zgodnie z Rejestrem alternatywnych źródeł finansowania</i> Termin realizacji do 1 dnia.	
Główny obszar w którym będzie realizowane działanie	Płynność krótkoterminowa	
Opis działania:	Opcja polega na wycofaniu przed terminem wymagalności środków zgromadzonych na lokatach terminowych w Banku Zrzeszającym. W wyniku tego działania zostanie powiększona pula bieżąco dostępnych środków na rachunku bieżącym Banku. Realizacja opcji nie wymaga dokonania specjalnych działań operacyjnych.	
Szacowany efekt finansowy działania	<i>Zgodnie z Rejestrem alternatywnych źródeł finansowania</i> Bank nie zakłada obniżenia wartości środków w sytuacji stresowej. Jedynie zerwanie lokat przed terminem powoduje utratę odsetek	
Wpływ podjętego działania na (obszary krytyczne):		
<i>płynność:</i>	wzrost dostępnych środków płynnych	
<i>jakość aktywów</i>	bez wpływu	
<i>rentowność</i>	zmniejszenie przychodów odsetkowych, które może zostać zniwelowane zmniejszeniem kosztów odsetkowych jeżeli nastąpił wypływ depozytów przed terminem; spadek wyniku na działalności bankowej i w związku z tym wzrost wskaźnika C/I	
<i>wypłacalność:</i>	bez wpływu – nie wystąpi zmniejszenie aktywów ważonych ryzykiem; w skrajnych przypadkach – jeżeli w wyniku spadku wyniku na działalności bankowej wystąpi strata to nastąpi zmniejszenie funduszy własnych	
Opisowy wpływ podjętego działania na inne obszary:		
Realizacja opcji nie będzie miała negatywnego wpływu na funkcjonowanie wewnątrz Banku. Zaspokojenie potrzeb klientów – zwłaszcza w sytuacji nagłego wypływu depozytów pozytywnie oddziałuje na poziom ryzyka reputacji. Zerwanie lokat będzie generowało konieczność zgromadzeniem (przed planowanym terminem zapadalności) odpowiedniej puli środków płynnych w banku Zrzeszającym.		
Opis przeszkód/ryzyka braku realizacji działania:		
Nie powinny występować przeszkody w realizacji tej opcji. Jedynie, w skrajnym przypadku może wystąpić problem, jeżeli Bank Zrzeszający nie będzie dysponował odpowiednią pulą środków płynnych.		
Opis działań w celu usunięcia ewentualnych przeszkód:		
Działania ograniczające ryzyko niewykonalności podejmuje Bank Zrzeszający.		

2)

Nazwa:	Wykorzystanie środków na rachunku Minimum Depozytowego Banku	
• Osoba odpowiedzialna:	• z-ca Głównego Księgowego (komórka zarządzania „wolnymi środkami”	
• Osoba nadzorująca:	• członek Zarządu Główny Księgowy	

Termin realizacji:	<i>Zgodnie z Rejestrem alternatywnych źródeł finansowania</i> Złożenie wniosku do Spółdzielni IPS, termin realizacji 2 dni.
Główny obszar w którym będzie realizowane działanie	Płynność krótkoterminowa
Opis działania:	<p>Bank Spółdzielczy posiada założony w Banku Zrzeszającym Rachunek Minimum Depozytowego, na którym zgromadzone i zablokowane zostały środki.</p> <p>Wysokość tych środków ustalana jest raz w roku i stanowi równowartość sumy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4,95% średniej kwoty depozytów podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych oraz samorządowych, • 0,05% średniej kwoty kredytów sektora niefinansowego (według wartości nominalnej kapitału); <p>przy czym średnia obliczana jest, jako średnia arytmetyczna stanów z końca każdego z 12 następujących miesięcy: od października do grudnia z roku dwa lata poprzedzającego dany rok kalendarzowy oraz od stycznia do września z roku poprzedzającego dany rok kalendarzowy.</p> <p>Bank Zrzeszający, na pokrycie tych środków, na wyodrębnionym koncie utrzymuje papiery dłużne Skarbu Państwa lub NBP.</p> <p>W sytuacji wystąpienia zagrożenia utraty bieżącej zdolności Banku do realizacji zobowiązań pieniężnych opcja polega na zniesieniu przez Bank Zrzeszający blokady rachunku Minimum Depozytowego po uzyskaniu zgody Zarządu Spółdzielni; w takim przypadku Bank Zrzeszający, w celu udostępnienia Bankowi Spółdzielczemu środków płynnych może upłynnić kwotę papierów wartościowych utrzymywanych na wyodrębnionym koncie.</p>
Szacowany efekt finansowy działania	<i>Zgodnie z Rejestrem alternatywnych źródeł finansowania</i> Bank nie zakłada obniżenia wartości środków w sytuacji stresowej
Wpływ podjętego działania na (obszary krytyczne):	
<i>płynność:</i>	wzrost dostępnych środków płynnych; jednocześnie w przypadku tej opcji może nastąpić znaczący spadek wskaźnika LCR – zmniejszenia aktywów płynnych może nie zostać zniwelowane zmniejszeniem wpływów
<i>jakość aktywów</i>	bez wpływu
<i>rentowność</i>	zmniejszenie przychodów odsetkowych, które może zostać zniwelowane zmniejszeniem kosztów odsetkowych jeżeli nastąpił wypływ depozytów przed terminem; spadek wyniku na działalności bankowej i w związku z tym wzrost wskaźnika C/I
<i>wypłacalność:</i>	bez wpływu – nie wystąpi zmniejszenie aktywów ważonych ryzykiem; w skrajnych przypadkach – jeżeli w wyniku spadku wyniku na działalności bankowej wystąpi strata to nastąpi zmniejszenie funduszy własnych
Opisowy wpływ podjętego działania na inne obszary:	
Realizacja opcji nie będzie miała negatywnego wpływu na funkcjonowanie wewnątrz Banku. Zaspokojenie potrzeb klientów – zwłaszcza w sytuacji nagłego wypływu depozytów pozytywnie oddziałuje na poziom ryzyka reputacji.	

Opis przeszkód/ryzyka braku realizacji działania:
Do realizacji opcji wymagana jest zgoda Zarządu Spółdzielni lecz Bank nie przewiduje przeszkód w jej realizacji.
Opis działań w celu usunięcia ewentualnych przeszkód:
-----

3)

Nazwa:	Pożyczka płynnościowa z wyodrębnionej puli środków z Funduszu Pomocowego	
• Osoba odpowiedzialna: • Osoba nadzorująca:	<ul style="list-style-type: none"> • z-ca Głównego Księgowego (komórka zarządzania „wolnymi środkami” • członek Zarządu Główny Księgowy 	
Termin realizacji:	<i>Zgodnie z Rejestrem alternatywnych źródeł finansowania</i> Złożenie wniosku do Zarządu Spółdzielni IPS, termin realizacji 2 dni. Opcja jest dostępna dla Banków Spółdzielczych niezwłocznie po zgłoszeniu do Spółdzielni problemów z płynnością.	
Główny obszar w którym będzie realizowane działanie	Płynność krótkoterminowa	
Opis działania:	<p>Opcja dotyczy możliwości udzielenia, na specjalnych warunkach, pożyczki płynnościowej w ramach wyodrębnionej puli środków z Funduszu Pomocowego. Wyodrębniona pula środków stanowi łącznie dla wszystkich Uczestników Systemu 20% Funduszu Pomocowego. Jest to specjalna część Funduszu Pomocowego, wykorzystywana na wypadek nagłego ryzyka utraty płynności bieżącej banku.</p> <p>Opcja może być uruchomiona w przypadkach, w których występuje zagrożenie utraty bieżącej zdolności do realizacji zobowiązań pieniężnych Banku i Bank wykorzystał własny zasób aktywów płynnych.</p> <p>Ponadto, zgodnie z Umową łączna kwota pomocy z Funduszu Pomocowego może wynosić maksymalnie 20% Funduszu Pomocowego. Powyżej tego poziomu wymagana jest zgoda Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni.</p> <p>Uruchomienie pomocy wymaga decyzji Zarządu i zgody Rady Nadzorczej Spółdzielni. Pomoc jest uruchamiana na wniosek Banku.</p>	
Szacowany efekt finansowy działania	<i>Zgodnie z Rejestrem alternatywnych źródeł finansowania</i> Bank nie zakłada obniżenia wartości środków w sytuacji stresowej.	
Wpływ podjętego działania na (obszary krytyczne):		
<i>płynność:</i>	wzrost dostępnych środków płynnych	
<i>jakość aktywów</i>	bez wpływu	
<i>rentowność</i>	dodatkowe koszty opcji nie są znaczące ze względu na niskie oprocentowanie środków pomocowych oferowanych przez Spółdzielnię	
<i>wypłacalność:</i>	bez wpływu – nie wystąpi zmiana aktywów ważonych ryzykiem	
Opisowy wpływ podjętego działania na inne obszary:		
Realizacja opcji nie będzie miała negatywnego wpływu na funkcjonowanie wewnątrz Banku. Zaspokojenie		

potrzeb klientów – zwłaszcza w sytuacji nagłego wypływu depozytów pozytywnie oddziałuje na poziom ryzyka reputacji. Wykorzystanie opcji przez Bank spowoduje umniejszenie wyodrębnionej puli środków w ramach Funduszu Pomocowego na ewentualną pomoc dla innych banków.
Opis przeszkód/ryzyka braku realizacji działania:
Mechanizm pożyczki płynnościowej został dokładnie opisany w Umowie. Do uruchomienia opcji wymagana jest decyzja Zarządu Spółdzielni oraz Zgoda Rady Nadzorczej Spółdzielni. Zgodnie z zapisami Umowy zgoda Rady Nadzorczej Spółdzielni udzielana jest niezwłocznie, w ciągu 24 godzin od chwili wystąpienia o tę zgodę. Tak krótki okres czasu na uzyskanie zgody Rady Nadzorczej jest uzasadniony możliwością przeprowadzenia głosowania w drodze elektronicznej. Spółdzielnia może wymagać zabezpieczenia udzielonej pomocy.
Opis działań w celu usunięcia ewentualnych przeszkód:
W celu posiadania zabezpieczenia ewentualnie udzielonej pomocy Bank wyodrębnił pulę kredytów spełniających warunki opisane w ust. 5

4)

Nazwa:	Lokata złożona w Banku przez Bank Zrzeszający ze środków Minimum Depozytowego	
<ul style="list-style-type: none"> Osoba odpowiedzialna: Osoba nadzorująca: 	<ul style="list-style-type: none"> z-ca Głównego Księgowego (komórka zarządzania „wolnymi środkami”) członek Zarządu Główny Księgowy 	
Termin realizacji:	<i>Zgodnie z Rejestrem alternatywnych źródeł finansowania</i> Złożenie wniosku do Zarządu Spółdzielni IPS, termin realizacji 2 dni. Opcja jest dostępna dla Banków Spółdzielczych niezwłocznie po zgłoszeniu do Spółdzielni problemów z płynnością.	
Główny obszar w którym będzie realizowane działanie	Płynność krótkoterminowa	
Opis działania:	<p>Opcja polega na złożeniu przez Bank Zrzeszający lokaty w Banku Spółdzielczym ze środków, które Bank Zrzeszający posiada na pokrycie Minimum Depozytowego. Opcja jest uruchamiana w przypadku w którym zostaną wyczerpane opcje opisane w punktach 2) i 3).</p> <p>Jeżeli działanie tej opcji, posiadającej ograniczenie do 8% Minimum Depozytowego, nie spowoduje ustabilizowania sytuacji płynnościowej, możliwe jest złożenie kolejnych lokat, lecz w tym przypadku, wymagana jest zgoda Walnego Zgromadzenia Uczestników Spółdzielni.</p> <p>Uruchomienie pomocy wymaga decyzji Zarządu i zgody Rady Nadzorczej Spółdzielni. Spółdzielnia wydaje dyspozycję do Banku Zrzeszającego.</p> <p>Pomoc jest uruchamiana na wniosek Banku.</p>	
Szacowany efekt finansowy działania	<i>Zgodnie z Rejestrem alternatywnych źródeł finansowania</i> Bank nie zakłada obniżenia wartości środków w sytuacji stresowej.	
Wpływ podjętego działania na (obszary krytyczne):		
<i>płynność:</i>	wzrost dostępnych środków płynnych	

<i>jakość aktywów</i>	bez wpływu
<i>rentowność</i>	Dodatkowe koszty opcji dla Banku Spółdzielczego będą wynikały z oprocentowania lokaty ustalonego przez Bank Zrzeszający. Oprocentowanie to może mieć poziom oprocentowania środków na rachunkach Minimum Depozytowego, które jest wyższe od stawek rynkowych.
<i>wypłacalność:</i>	bez wpływu – nie wystąpi zmiana aktywów ważonych ryzykiem
Opisowy wpływ podjętego działania na inne obszary:	
Realizacja opcji nie będzie miała negatywnego wpływu na funkcjonowanie wewnątrz Banku. Zaspokojenie potrzeb klientów – zwłaszcza w sytuacji nagłego wypływu depozytów pozytywnie oddziałuje na poziom ryzyka reputacji.	
Opis przeszkód/ryzyka braku realizacji działania:	
<p>Mechanizm lokaty został dokładnie opisany w Umowie. Do uruchomienia opcji wymagana jest decyzja Zarządu Spółdzielni oraz Zgoda Rady Nadzorczej Spółdzielni.</p> <p>Zgodnie z zapisami Umowy zgoda Rady Nadzorczej Spółdzielni udzielana jest niezwłocznie, w ciągu 24 godzin od chwili wystąpienia o tę zgodę. Tak krótki okres czasu na uzyskanie zgody Rady Nadzorczej jest uzasadniony możliwością przeprowadzenia głosowania w drodze elektronicznej.</p> <p>Realną przeszkodą może być fakt, że ryzyko kredytowe dotyczące złożonej lokaty obciąża bezpośrednio rachunek wyników Banku Zrzeszającego.</p>	
Opis działań w celu usunięcia ewentualnych przeszkód:	
Spółdzielnia podjęła działania przygotowawcze w celu nie obciążania ryzykiem kredytowym Banku Zrzeszającego. Na najbliższym Walnym Zgromadzeniu, w 2018 roku będą wprowadzane odpowiednie zmiany w Umowie. Aktualnie kierunek zmian jest przedmiotem konsultacji.	

5)

Nazwa:	Pożyczka płynnościowa udzielona przez Spółdzielnię	
<ul style="list-style-type: none"> • Osoba odpowiedzialna: • Osoba nadzorująca: 	<ul style="list-style-type: none"> • z-ca Głównego Księgowego (komórka zarządzania „wolnymi środkami”) • członek Zarządu Główny Księgowy 	
Termin realizacji:	<i>Zgodnie z Rejestrem alternatywnych źródeł finansowania</i> Zgodnie z Umową Spółdzielnia rozpatruje wniosek o udzielenie pomocy w terminie nie dłuższym, niż 14 dni roboczych od daty przedłożenia kompletnego wniosku wraz z wymaganymi dokumentami i informacjami.	
Główny obszar w którym będzie realizowane działanie	Płynność krótkoterminowa	
Opis działania:	Opcja dotyczy udzielenia przez Spółdzielnię pożyczki na poprawę płynności Banku w okresie maksymalnie 1 roku. Opcja może być wykorzystana bezpośrednio w sytuacji, nagłego wypływu depozytów lub sfinansować krótkoterminowe, wysokopłynne aktywa Banku w celu poprawy regulacyjnego poziomu płynności.	
Szacowany efekt finansowy działania	<i>Zgodnie z Rejestrem alternatywnych źródeł finansowania</i> Przy czym ograniczeniem poziomu dostępnych środków może być limit łącznej pomocy z Funduszu Pomocowego, który wynosi 20% środków Funduszu Pomocowego, i na którego przekroczenie wymagana jest zgoda Walnego Zgromadzenia	

	Uczestników Spółdzielni. Ponadto wysokość pomocy może zostać uzależniona od wartości przedstawionego zabezpieczenia.
Wpływ podjętego działania na (obszary krytyczne):	
<i> płynność:</i>	Poprawa poziomu płynności krótko i średnioterminowej. Wzrost puli aktywów płynnych (jeżeli ze środków zostaną zakupione papiery wartościowe Skarbu Państwa lub NBP), a tym samym poprawa wskaźnika LCR.
<i> jakość aktywów</i>	bez wpływu
<i> rentowność</i>	Dodatkowe koszty opcji nie są znaczące ze względu na niskie oprocentowanie środków pomocowych oferowanych przez Spółdzielnię (jest to poziom stopy referencyjnej NBP powiększonej o marżę 0,15 pp.), które dodatkowo mogą być zrównoważone przychodami od aktywów płynnych zakupionych za uzyskane środki.
<i> wypłacalność:</i>	bez wpływu – nie wystąpi wzrost aktywów ważonych ryzykiem (jeżeli ze środków zostaną zakupione papiery wartościowe Skarbu Państwa lub NBP)
Opisowy wpływ podjętego działania na inne obszary:	
Realizacja opcji nie będzie miała negatywnego wpływu na funkcjonowanie wewnątrz Banku. Poprawa poziomu płynności może przyczynić się do poprawy reputacji Banku wśród klientów.	
Opis przeszkód/ryzyka braku realizacji działania:	
Do uruchomienia opcji wymagana jest decyzja Zarządu Spółdzielni oraz Zgoda Rady Nadzorczej Spółdzielni. Wyczerpanie przez Bank limitu otrzymanej pomocy z Funduszu Pomocowego uniemożliwia uruchomienie tej opcji, w krótkim okresie czasu (wymaga zgody Walnego Zgromadzenia Uczestników Spółdzielni). Przeszkodą w realizacji opcji może być zdolność Banku do przedstawienia zabezpieczenia.	
Opis działań w celu usunięcia ewentualnych przeszkód:	
W celu posiadania zabezpieczenia ewentualnie udzielonej pomocy Bank wyodrębnił pulę kredytów spełniających warunki opisane w ust. 5.	

6)

Nazwa:	Nabycie niezagrożonych wierzytelności Banku przez Spółdzielnię	
• Osoba odpowiedzialna: • Osoba nadzorująca:	<ul style="list-style-type: none"> • z-ca Głównego Księgowego (komórka zarządzania „wolnymi środkami” • Stanowisko ds. monitoringu i windykacji • członek Zarządu Główny Księgowy 	
Termin realizacji:	<p><i>Zgodnie z Rejestrem alternatywnych źródeł finansowania</i></p> <p>Zgodnie z Umową Spółdzielnia rozpatruje wniosek o udzielenie pomocy w terminie nie dłuższym, niż 14 dni roboczych od daty przedłożenia kompletnego wniosku wraz z wymaganymi dokumentami i informacjami.</p>	
Główny obszar w którym będzie realizowane działanie	Płynność krótkoterminowa, płynność długoterminowa	
Opis działania:	Opcja polega na wykupie ekspozycji kredytowych przez Spółdzielnię. Wierzytelności kredytowe przedstawione przez Bank do wykupu, powinny spełniać warunki określone	

	w ust. 5.
Szacowany efekt finansowy działania	<p><i>Zgodnie z Rejestrem alternatywnych źródeł finansowania</i></p> <p>Jeżeli w Rejestrze Bank nie wskaże kwoty, to oznacza, że nie przewiduje wykorzystania tej opcji.</p> <p>Ograniczeniem poziomu dostępnych środków może być limit łącznej pomocy z Funduszu Pomocowego, który wynosi 20% środków Funduszu Pomocowego, i na którego przekroczenie wymagana jest zgoda Walnego Zgromadzenia Uczestników Spółdzielni. Ponadto wysokość pomocy może zostać uzależniona od oceny ryzyka przedstawionych wierzycieli.</p>
Wpływ podjętego działania na (obszary krytyczne):	
<i> płynność:</i>	wzrost dostępnych środków płynnych
<i> jakość aktywów</i>	bez wpływu
<i> rentowność</i>	zmniejszenie przychodów odsetkowych, które może zostać zniwelowane zmniejszeniem kosztów odsetkowych jeżeli nastąpił wypływ depozytów przed terminem; spadek wyniku na działalności bankowej i w związku z tym wzrost wskaźnika C/I
<i> wypłacalność:</i>	poprawa – wystąpi zmniejszenie aktywów ważonych ryzykiem; w skrajnych przypadkach – jeżeli w wyniku spadku wyniku na działalności bankowej wystąpi strata to nastąpi zmniejszenie funduszy własnych
Opisowy wpływ podjętego działania na inne obszary:	
Realizacja opcji nie będzie miała negatywnego wpływu na funkcjonowanie wewnątrz Banku. Z kolei na sprzedaż niewymagalnych wierzycieli Bank powinien uzyskać zgodę klienta, co może negatywnie oddziaływać na wizerunek Banku.	
Opis przeszkód/ryzyka braku realizacji działania:	
<p>Do uruchomienia opcji wymagana jest decyzja Zarządu Spółdzielni oraz Zgoda Rady Nadzorczej Spółdzielni.</p> <p>Wyczerpanie przez Bank limitu otrzymanej pomocy z Funduszu Pomocowego uniemożliwia uruchomienie tej opcji, w krótkim okresie czasu (wymaga zgody Walnego Zgromadzenia Uczestników Spółdzielni).</p> <p>Przeszkodą w realizacji opcji może być negatywna ocena ryzyka przedstawionych do wykupu wierzycieli.</p> <p>Ponadto, aktualnie Spółdzielnia nie jest przygotowana do administrowania przejętymi wierzycielami.</p> <p>Na sprzedaż niewymagalnych wierzycieli Bank powinien uzyskać zgodę klienta.</p>	
Opis działań w celu usunięcia ewentualnych przeszkód:	
<p>Dołożenie przez Bank wszelkich starań przy wyodrębnianiu portfela wierzycieli przeznaczonych do odsprzedaży.</p> <p>W celu przygotowywania puli kredytów do odsprzedaży Bank ujmie w umowach kredytowych odpowiednie zgody klientów.</p>	

7)

Nazwa:	Wykorzystanie przyznanych linii kredytowych z Banku Zrzeszającego
--------	--

<ul style="list-style-type: none"> Osoba odpowiedzialna: Osoba nadzorująca: 		<ul style="list-style-type: none"> z-ca Głównego Księgowego (komórka zarządzania „wolnymi środkami”) członek Zarządu Główny Księgowy
Termin realizacji:		Zgodnie z Rejestrem alternatywnych źródeł finansowania. Termin realizacji 1 dzień.
Główny obszar w którym będzie realizowane działanie		Płynność krótkoterminowa
Opis działania:	Opcja polega na dostępie do środków na rachunku bieżącym w ramach przyznanego limitu.	
Szacowany efekt finansowy działania	Zgodnie z Rejestrem alternatywnych źródeł finansowania Bank nie zakłada obniżenia wartości środków w sytuacji stresowej.	
Wpływ podjętego działania na (obszary krytyczne):		
<i>płynność:</i>	wzrost dostępnych środków płynnych	
<i>jakość aktywów</i>	bez wpływu	
<i>rentowność</i>	Dodatkowe koszty odsetkowe dotyczące uruchomionej kwoty kredytu	
<i>wypłacalność:</i>	W zależności od przeznaczenia środków z uruchomionego kredytu	
Opisowy wpływ podjętego działania na inne obszary:		
Realizacja opcji nie będzie miała negatywnego wpływu na funkcjonowanie wewnątrz Banku. Zaspokojenie potrzeb klientów – zwłaszcza w sytuacji nagłego wypływu depozytów pozytywnie oddziałuje na poziom ryzyka reputacji.		
Opis przeszkód/ryzyka braku realizacji działania:		
brak		
Opis działań w celu usunięcia ewentualnych przeszkód:		
brak		

5. Na potrzeby realizacji opcji wymienionych w ust. 4 pkt 3), 5) i 6) wierzytelności kredytowe powinny spełniać następujące warunki:
- są zaklasyfikowane do kategorii ryzyka „normalne”;
  - co do zasady są obsługiwane terminowo, na datę generowania zestawienia może występować incydentalne opóźnienie w spłacie lecz nieprzekraczające 20 dni kalendarzowych; np. ekspozycje, w których występują prolongaty w spłacie nie mogą być uznane co do zasady za obsługiwane terminowo;
  - okres zakończenia umowy kredytu, licząc od momentu planowanego udzielenia pomocy płynnościowej (w tym kredytu refinansowego) nie może być krótszy niż 6 miesięcy; jeżeli np. w wyniku wcześniejszych spłat kredytu uległ skróceniu harmonogram spłat to datą zakończenia umowy będzie data z harmonogramu;
  - wartość każdej ekspozycji lub grupy powiązanych ekspozycji (obliczona tak samo jak na potrzeby przestrzegania limitu koncentracji podmiotowych) nie może przekraczać 10% ogólnej wartości ekspozycji w przedstawionym portfelu;

- 5) Bank jest bezwarunkowym oraz wyłącznym wierzycielem, co m.in. oznacza, że w portfelu nie mogą znajdować się kredyty udzielone w ramach konsorcjum bankowego;
- 6) nie mogą być przedmiotem sporów z Klientem, w szczególności roszczeń zgłaszanych przez Klienta dotyczących min. wysokości kredytu lub zgodności jego udzielenia z przepisami prawa, jak i wszelkich postępowań sądowych;
- 7) nie mogą być obciążone lub zajęte na rzecz osób trzecich;
- 8) nie mogą być przedmiotem roszczeń pieniężnych zgłaszanych przez Klienta wobec Banku, niekonieczne związanych z udzielonym przez Bank kredytem, bowiem może to stanowić podstawę do ustawowego potrącenia;
- 9) umowy kredytowe nie mogą zawierać postanowień ograniczających możliwość rozporządzenia wierzytelnością lub umownego prawa potrącenia, przy czym wskazanym jest, aby:
  - a) przy wyodrębnianiu kredytów do odsprzedaży Bank posiadał oświadczenia Klientów o wyrażeniu zgody na przeniesienie wierzytelności kredytowej na rzecz innego podmiotu (np. SGB-Banku S.A., Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB, NBP, innego wskazanego przez Bank); taki wymóg wynika z faktu, że zgodnie z KC nie ma możliwości przeniesienia niewymagalnych wierzytelności kredytowych bez zgody dłużnika,
  - b) na potrzeby zabezpieczenia udzielonej pomocy, formą zabezpieczenia będzie cesja wierzytelności, dla której nie jest wymagana zgoda klienta.
- 10) ekspozycje nie są przedmiotem porozumień z osobami trzecimi, przewidującymi obowiązek przeniesienia na te osoby tych wierzytelności kredytowych;
- 11) klient wobec, którego Bank posiada wytypowaną ekspozycję, nie może figurować w bazach BIK jako klient, który posiada nieobsługiwane zobowiązania; w przypadku ubiegania się o pomoc z NBP, NBP zastrzega sobie prawo do żądania sprawdzenia co najmniej wybranych dłużników także w Rejestrze Dłużników Niewypłacalnych.

4. Zespół Kryzysowy

1. W celu przeprowadzenia sprawnej realizacji Awaryjnego Planu Płynności (w tym Planu Komunikacji) w Banku działa Zespół Kryzysowy w składzie:

<i>Komórka organizacyjna/ Funkcja</i>	<i>Obszar odpowiedzialności</i>
Prezes Zarządu	<ul style="list-style-type: none"> – koordynowanie prac Zespołu – kontakt ze Spółdzielnią – kontakt z Radą Nadzorczą – kontakt z Bankiem Zrzeszającym – kontakt z mediami – kontakt z kluczowymi klientami
Kierownik komórki ds. sprawozdawczości i ryzyka	<ul style="list-style-type: none"> – analiza przyczyn powstania sytuacji kryzysowej o określenie charakteru tej sytuacji, rekomendacja dla Zarządu dotycząca uruchomienia Planu – opracowanie wariantu naprawy (dobór opcji naprawy)

członek Zarządu Główny Księgowy nadzorujący komórkę zarządzającą „wolnymi środkami”	<ul style="list-style-type: none"> – operacyjne działania dotyczące sprzedaży aktywów wysokopłynnych – bieżące monitorowanie poziomu środków płynnych – bieżące prognozowanie zapotrzebowania na środki płynne, w tym sporządzanie awaryjnego planu zapotrzebowania na środki płynne w okresie najbliższych 7 dni
Stanowisko ds. monitoringu i windykacji	<ul style="list-style-type: none"> – ostateczne wytypowanie portfela kredytów do odsprzedaży lub mogącego stanowić zabezpieczenie pożyczek z Banku Zrzeszającego, Spółdzielni lub kredytu refinansowego z NBP
V-ce Prezes ds. handlu	<ul style="list-style-type: none"> – bieżące aktualizowanie listy mediów – monitorowanie informacji w mediach – wybór/przygotowanie komunikatów dla klientów i mediów, – współpraca z mediami
Kierownik pionu ds. handlowych Stanowisko ds. samorządu, kadr i zgodności	<ul style="list-style-type: none"> – kontakt z klientami kluczowymi (za zgodą Zarządu) – przekazywanie do komórki zajmującej się bieżącym monitorowaniem środków płynnych informacji o zachowaniach klientów, przypuszczalnych terminach i kwotach zerwań depozytów
Stanowisko ds. samorządu, kadr i zgodności	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie listy kluczowych klientów
Stanowisko ds. samorządu, kadr i zgodności	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie listy partnerów biznesowych

2. Za prowadzenie oraz bieżącą aktualizację adresów e-mail oraz numerów telefonów osób wchodzących w skład Zespołu Kryzysowego odpowiada w Banku Stanowisko ds. samorządu, kadr i zgodności.

5. Plan Komunikacji

5.1. Uruchomienie Planu Komunikacji

1. Uruchomienie Planu Komunikacji nie ma charakteru automatycznego i podlega każdorazowo decyzji Zarządu równoległe do decyzji o uruchomieniu Planu Awaryjnego.
2. Każdorazowo Plan Komunikacji powinien zostać zweryfikowany pod kątem adekwatności do sytuacji Banku na moment uruchomienia Planu Awaryjnego i w razie potrzeb aktualizowany.
3. Za weryfikację i dostosowanie Planu Komunikacji odpowiada Zespół Kryzysowy; wszelkie działania komunikacyjne mogą zostać podjęte wyłącznie po decyzji o uruchomieniu Planu Komunikacji w jego ostatecznym kształcie.

5.2. Zakres odpowiedzialności

W proces komunikacji zaangażowane są jednostki takie jak: Zarząd, Zespół Kryzysowy (w ramach którego wiodącą rolę w zakresie komunikacji odgrywa Prezes Zarządu).

5.2.1. Rola Zarządu

1. W ramach zarządzania Planem Komunikacji rola Zarządu polega na:
  - 1) podjęcia decyzji o uruchomieniu Planu Komunikacji;
  - 2) zatwierdzeniu planów działań operacyjnych w momencie uruchomienia Planu Komunikacji.
2. W okresie realizacji Planu Komunikacji Zarząd:
  - 1) w ramach komunikacji wewnętrznej przekazuje informacje na temat uruchomionego Planu Awaryjnego kadrze kierowniczej zgodnie z rozdziałem 5.3;
  - 2) w ramach komunikacji zewnętrznej dokonuje akceptacji przygotowanych przez Zespół Kryzysowy planu komunikacji z mediami, planu komunikacji z partnerami biznesowymi, planu komunikacji z kluczowymi klientami i planu komunikacji z pozostałymi klientami zgodnie z rozdziałem 5.4;
  - 3) w ramach komunikacji zewnętrznej utrzymuje kontakt ze Spółdzielnią oraz w razie potrzeby z Bankiem Zrzeszającym, KNF, NBP.
3. W okresie realizacji działań naprawczych Zarząd jest informowany przez Zespół Kryzysowy o przebiegu komunikacji.

5.2.2. Rola Zespołu Kryzysowego

1. W ramach zarządzania Planem Komunikacji Zespół Kryzysowy odpowiada za:
  - 1) przygotowanie planu komunikacji zewnętrznej z mediami, partnerami biznesowymi, kluczowymi klientami oraz pozostałymi klientami i społeczeństwem;
  - 2) przygotowanie materiałów informacyjnych;
  - 3) określenie zakresu informacji dopuszczalnych do przekazania klientom w przypadku pytań;
  - 4) aktualizację Planu Komunikacji.
2. W okresie realizacji Planu Komunikacji Zespół Kryzysowy:
  - 1) w procesie komunikacji wewnętrznej, przez wytypowaną osobę/osoby z Zespołu, przekazuje informacje na temat uruchomionych działań naprawczych pozostałym pracownikom;
  - 2) w procesie komunikacji zewnętrznej, przez wytypowaną osobę/osoby z Zespołu, przekazuje informacje wytypowanym klientom, innym podmiotom zewnętrznym, mediom; we wskazanych przez Zarząd przypadkach komunikację zewnętrzną może przeprowadzać członek Zarządu;
  - 3) monitoruje przebieg komunikacji;
  - 4) przygotowuje sprawozdania dla Zarządu o przebiegu komunikacji.

5.3. Komunikacja wewnętrzna

Plan Komunikacji zakłada gradację ujawnień informacji w zależności od szczebla struktury organizacyjnej Banku i stanowi element zarządzania kadrami w okresie obowiązywania Planu Awaryjnego:

<i>Jednostki w ramach struktury organizacyjnej</i>	<i>Kadra kierownicza (kierownicy komórek organizacyjnych)</i>
<i>Zakres informacji</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Informacja o przystąpieniu do realizacji Planu Awaryjnego - Pełna informacja na temat bieżącej sytuacji Banku, planowanych działaniach i prognozach co do dalszej sytuacji Banku

	<ul style="list-style-type: none"> - Wpływ podejmowanych działań na funkcjonowanie Banku, ciągłość działania i informacje przekazywane klientom - Inne wyjaśnienia wynikające z pytań odbiorców 	
Termin podjęcia działania	Najpóźniej do końca następnego dnia po dniu podjęcia decyzji o uruchomieniu Planu Komunikacji	
Forma, w jakiej informacje zostaną przekazane	Spotkanie informacyjne.	
Osoba odpowiedzialna za przekazanie informacji	Zarząd	
Jednostki w ramach struktury organizacyjnej	Pozostali pracownicy	
Zakres informacji	<ul style="list-style-type: none"> - Informacja o uruchomieniu Planu Awaryjnego - Podstawowa informacja na temat bieżącej sytuacji Banku, planowanych działań i prognoz co do dalszej sytuacji Banku 	<ul style="list-style-type: none"> - Wpływ podejmowanych działań na funkcjonowanie Banku, ciągłość działania i informacje przekazywane klientom - Zakres informacji, które mogą być przekazywane klientom - Inne wyjaśnienia wynikające z pytań odbiorców
Termin podjęcia działania	Najpóźniej do końca następnego dnia po dniu podjęcia decyzji o uruchomieniu Planu Komunikacji	Najpóźniej w ciągu 3 dni po dniu podjęcia decyzji o Planu Komunikacji
Forma, w jakiej informacje zostaną przekazane	Spotkania informacyjne.	
Osoba odpowiedzialna za przekazanie informacji	Wytypowane osoby z Zespołu Kryzysowego	

5.4. Komunikacja zewnętrzna

Celem komunikacji zewnętrznej jest minimalizacja ryzyka negatywnych konsekwencji pojawiania się na rynku niekontrolowanych informacji o problemach Banku.

Wzory komunikatów, które mogą zostać wykorzystane zostały zamieszczone na końcu Planu Awaryjnego.

5.4.1. Komunikacja ze Spółdzielnią i KNF

1. Poinformowanie Zarządu Spółdzielni i KNF o uruchomieniu działań zmierzających do naprawy sytuacji płynnościowej Banku występuje w przypadku przekroczenia wartości krytycznych wskaźników Planu Awaryjnego.
2. W trakcie realizacji działań zmierzających do naprawy sytuacji płynnościowej Bank będzie okresowo przekazywał informacje na temat postępów tych działań do Spółdzielni. Częstotliwość informacji będzie wynikała z wymogów Spółdzielni.
3. Za okresową komunikację ze Spółdzielnią odpowiedzialny jest Zarząd Banku.
4. W przypadku wystąpienie konieczności komunikowania się z KNF, plan komunikacji będzie analogiczny do planu komunikacji ze Spółdzielnią.

5.4.2. Komunikacja z mediami

Plan komunikacji z mediami obejmuje następujące informacje:

- 1) listę mediów, do których Bank może przesłać komunikaty, w szczególności mediów lokalnych, za prowadzenie której odpowiada V-ce Prezes Zarządu ds. handlu;
- 2) rekomendację sposobu komunikowania tj. jako komentarz do informacji zawartej w mediach lub jako informację wyprzedzającą;
- 3) intensywności działań komunikacyjnych;
- 4) stanowisko lub warianty stanowiska (w zależności od sytuacji) Banku dla mediów, a za ich pośrednictwem z odbiorcami docelowymi;
- 5) listę pytań i odpowiedzi w zakresie sytuacji kryzysowej;
- 6) formę kontaktu z mediami (m.in. wywiad, konferencja prasowa, publikacje prasowe i komunikaty);
- 7) listę przedstawicieli Banku, którzy będą reprezentować Bank w mediach.

5.4.3. Komunikacja z partnerami biznesowymi

1. Na potrzeby Planu Komunikacji za partnerów biznesowych, uznaje się podmioty będące bezpośrednimi dostawcami usług i produktów dla Banku; celem komunikacji z partnerami biznesowymi jest zapewnienie nieprzerwanego dostępu do usług, materiałów, pozwalających na zachowanie ciągłości działania Banku.
2. Zakłada się, że działania w obszarze komunikacji z partnerami biznesowymi będą miały charakter reaktywny, w formie odpowiedzi na zapytania skierowane do Banku lub reakcji na obawy o zdolność Banku do realizacji płatności na ich rzecz.
3. Plan komunikacji z partnerami biznesowymi zawiera w szczególności:
  - 1) listę partnerów biznesowych; lista powinna przede wszystkim zawierać podmioty kluczowe z punktu widzenia sprawności operacyjnej głównych linii biznesowych Banku i podtrzymania funkcji krytycznych (w tym: usługi IT, usługi świadczone przez instytucje finansowe inne niż Bank Zrzeszający, usługi związane z obsługą oddziałów Banku i przewozem gotówki);
  - 2) kanały komunikacji;
  - 3) treść komunikatu przeznaczonego dla partnerów biznesowych.

5.4.4. Komunikacja z kluczowymi klientami

1. Na potrzeby Planu Komunikacji za kluczowych klientów uznaje się: klientów uwzględnionych w Planie ciągłości działania Banku oraz jednostki samorządu terytorialnego i dużych deponentów; w przypadku tych klientów, brak rzetelnej informacji o kondycji finansowej Banku mógłby prowadzić do istotnego odpływu środków z Banku.
2. Zakłada się, że komunikacja z uczestnikami rynku finansowego i klientami o znaczeniu strategicznym będzie miała przede wszystkim charakter reaktywny, w formie odpowiedzi na zapytania skierowane do Banku.
3. Plan komunikacji z kluczowymi klientami zawiera:
  - 1) listę kluczowych podmiotów; za przygotowanie listy i przekazanie jej do Zespołu Kryzysowego odpowiada Stanowisko ds. samorządu, kadr i zgodności;
  - 2) zakres i sposób komunikacji z tymi podmiotami.

5.4.5. Komunikacja z pozostałymi klientami

1. Na potrzeby Planu Komunikacji za klientów uznaje się podmioty korzystające lub potencjalnie mogące korzystać z usług i produktów oferowanych przez Bank; celem komunikacji z klientami jest zapobieganie sytuacji, w której deponenci rozpoczną

wycofywanie depozytów z Banku lub akcja kredytowa zostanie ograniczona wskutek obaw o stabilność finansową Banku i ciągłości obsługi klientów.

2. Zakłada się, że działania w obszarze komunikacji z klientami będą miały charakter reaktywny, w formie odpowiedzi na zapytania skierowane do Banku lub reakcji na obawy o zdolność Banku do obsługi depozytów i kredytów.
3. Wskazanie zakresu informacji do przekazania klientom w przypadku pytań lub osób lub jednostek odpowiedzialnych, do których powinny być kierowane dodatkowe zapytania zewnętrzne jest elementem komunikacji wewnętrznej przeznaczonej dla wszystkich pracowników.
4. W uzasadnionych przypadkach, zależnych od sytuacji kryzysowej i przyjętych opcji naprawy, Bank dopuszcza następujące formy komunikacji z klientami:
  - 1) udostępnienie informacji w mediach w ramach komunikacji z mediami (w formie komunikatu lub kampanii informacyjnych);
  - 2) kontakt z klientami za pośrednictwem strony internetowej, serwisu bankowości internetowej, wiadomości e-mail, listów dołączonych do wyciągów bankowych.

Podmiot	media
Zakres informacji	<ul style="list-style-type: none"> - Zgodnie z przyjętym planem komunikacji z mediami - Charakter reaktywny
Termin podjęcia działania	Najpóźniej do końca następnego dnia po dniu podjęcia decyzji o uruchomieniu Planu Komunikacji
Forma, w jakiej informacje zostaną przekazane	Konferencja prasowa, spotkanie informacyjne, wywiady, publikacje prasowe, komunikaty
Osoba odpowiedzialna za przekazanie informacji	Członkowie Zarządu
Podmiot	partnerzy biznesowi
Zakres informacji	<ul style="list-style-type: none"> - Zgodnie z przyjętym planem komunikacji z partnerami biznesowymi - Charakter reaktywny
Termin podjęcia działania	Najpóźniej do końca następnego dnia po dniu podjęcia decyzji o uruchomieniu Planu Komunikacji
Forma, w jakiej informacje zostaną przekazane	Kontakt telefoniczny, poczta elektroniczna, poczta tradycyjna, spotkanie informacyjne z możliwym udziałem członka Zarządu.
Osoba odpowiedzialna za przekazanie informacji	Wytypowane osoby z Zespołu Kryzysowego
Podmiot	kluczowi klienci
Zakres informacji	<ul style="list-style-type: none"> - Zgodnie z przyjętym planem komunikacji z kluczowymi klientami - Charakter reaktywny
Termin podjęcia działania	Najpóźniej do końca następnego dnia po dniu podjęcia decyzji o uruchomieniu Planu Komunikacji
Forma, w jakiej informacje zostaną przekazane	Kontakt telefoniczny, poczta elektroniczna, poczta tradycyjna, spotkanie informacyjne z możliwym udziałem członka Zarządu.
Osoba odpowiedzialna za	Wytypowane osoby z Zespołu Kryzysowego

<i>przekazanie informacji</i>	
Podmiot	<i>pozostali klienci</i>
Zakres informacji	Charakter reaktywny
Termin podjęcia działania	Najpóźniej do końca następnego dnia po dniu podjęcia decyzji o uruchomieniu Planu Komunikacji
Forma, w jakiej informacje zostaną przekazane	Strona internetowa, serwis bankowości internetowej, poczta elektroniczna, listy dołączone do wyciągów bankowych
Osoba odpowiedzialna za przekazanie informacji	Wytypowane osoby z Zespołu Kryzysowego

Wzory komunikatów (w przypadku danych liczbowych informacja w komunikatach powinna być aktualizowana):

Oświadczenie 1

W związku z pojawiającymi się w mediach informacjami dotyczącymi problemów z płynnością Banku ...../ogłoszenia upadłości ...../negatywnych informacji na temat działalności ..... , informujemy, że zaistniała sytuacja pozostaje bez wpływu na działalność i funkcjonowanie ..... , który jest instytucją niezależną w stosunku do podmiotu, którego dotyczą występujące publikacje. Zarząd ..... zapewnia, że sytuacja ekonomiczna banku pozostaje na poziomie gwarantującym swobodną działalność biznesową, a sytuacja, w której znalazł się bank ..... nie zakłóca jego funkcjonowania. W dalszym ciągu dokładamy wszelkich starań, aby obsługa naszych klientów była profesjonalna, a przede wszystkim bezpieczna. Przypominamy również, że środki deponowane w naszym banku są gwarantowane przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG) do kwoty 100 tys. euro niezależnie od liczby rachunków posiadanych przez klienta w banku.

Oświadczenie 2

W związku z pojawieniem się w mediach informacji dotyczących ..... , oświadczamy, że pozostają one bez wpływu na ..... Doniesienia medialne w sposób nieuzasadniony łączą sytuację ..... z sytuacją ..... , który jest odrębnym i niezależnym Bankiem. Obecna sytuacja finansowa Banku w żaden sposób nie zagraża jego działalności, a aktywa Klientów Banku są bezpieczne. Bank w pełni wywiązuje się ze wszelkich umów i zobowiązań wobec klientów oraz interesariuszy, a środki finansowe zdeponowane w Banku są bezpieczne. Klienci indywidualni i instytucjonalni mają do nich pełny i ciągły dostęp. Bank Spółdzielczy ..... , podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego i jest objęty Bankowym Funduszem Gwarancyjnym. Dodatkowo, Bank działa w ramach Spółdzielczej Grupy Bankowej, którą tworzą 198 Banki Spółdzielcze i SGB-Bank SA jako bank zrzeszający, którego suma aktywów wynosi ... mld zł, a fundusze własne sięgają .... mld zł. Istotną rolą SGB-Banku jest wsparcie zrzeszonych Banków Spółdzielczych, zapewniające rozwój i stabilne funkcjonowanie sektora bankowości spółdzielczej.

Oświadczenie 3

Szanowni Państwo,

mając na uwadze zmiany personalne, które nastąpiły w ostatnim czasie w Zarządzie ....., oświadczamy, że zaistniała sytuacja pozostaje bez wpływu na działalność i funkcjonowanie naszego banku.

Zapewniamy, że sytuacja ekonomiczna banku pozostaje na poziomie gwarantującym swobodną działalność biznesową, a ostatnie zmiany nie zakłócają jego funkcjonowania.

W dalszym ciągu dokładamy wszelkich starań, aby obsługa naszych klientów była profesjonalna, a przede wszystkim bezpieczna. Przypominamy również, że środki deponowane w naszym banku gwarantowane są przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG) do kwoty 100 tys. euro niezależnie od liczby rachunków posiadanych przez klienta w banku.

Ponadto przypominamy, że ..... należy do Spółdzielczej Grupy Bankowej, która zrzesza ... Banki Spółdzielcze, co pozwala na korzystanie z szerokiego wsparcia ze strony Zrzeszenia.

Oświadczenie 4

W związku z pojawiającymi się informacjami dotyczącymi wyniku finansowego i zmian organizacyjnych w Banku Spółdzielczym w ..... oświadczamy, że sytuacja banku jest stabilna, a środki Klientów są w pełni bezpieczne

Bank Spółdzielczy w ..... jest obecnie na etapie działań mających na celu połączenie z innym Bankiem Spółdzielczym. Efektem tego procesu będzie powstanie na lokalnym rynku silnej instytucji finansowej, która jeszcze lepiej pozwoli realizować potrzeby Klientów. W znaczący sposób zwiększy to również możliwość finansowania lokalnej gospodarki, w tym również inwestycji publicznych oraz największych przedsiębiorstw naszego regionu. Połączenie z drugim Bankiem Spółdzielczym zwiększy także możliwości inwestowania w nowoczesne technologie i bogatszą ofertę produktowo-usługową, na co w najbliższych miesiącach zamierzamy położyć duży nacisk.

Realizowane działania pozostają bez wpływu na bieżącą obsługę Klientów. Bank Spółdzielczy w ..... w pełni wywiązuje się ze wszelkich umów i zobowiązań wobec klientów oraz interesariuszy,

a środki finansowe zdeponowane w Banku są bezpieczne. Wszyscy klienci indywidualni oraz instytucjonalni mają do nich pełny, nieograniczony i ciągły dostęp.

Funkcjonowanie Banku, jak również realizacja działań łączeniowych podlegają nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego, a środki zdeponowane przez klientów, tak jak w przypadku wszystkich banków w Polsce, objęte są ochroną Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

Przypominamy również, że Bank Spółdzielczy w ..... jest uczestnikiem Systemu Ochrony SGB (IPS-SGB), instytucji ustawowo zapewniającej płynność i wypłacalność banków należących do systemu. Uczestnicy zgromadzili w ramach Systemu Ochrony SGB odpowiedniej wielkości fundusze, o wartości przekraczającej ... miliarda złotych, które umożliwiają udzielenie pomocy w sytuacjach tego wymagających.

Oświadczenie 5

Bank Spółdzielczy w NAZWA jest silnym i niezależnym bankiem, który jest członkiem Spółdzielczej Grupy Bankowej, która zrzesza 198 Banków Spółdzielczych oraz SGB-Bank SA jako bank zrzeszający. Suma aktywów Zrzeszenia wynosi ... mld zł, a fundusze własne sięgają ... mln zł. Istotną rolą SGB-Banku jest wsparcie zrzeszonych Banków Spółdzielczych w ich rozwoju i dbałość o stabilne funkcjonowanie całego sektora bankowości spółdzielczej.

O sile fundamentów bankowości spółdzielczej świadczą poniższe fakty: (dane można pozyskać z informacji miesięcznych KNF) lub informacji Banku Zrzeszającego lub Spółdzielni

- *Bankowość spółdzielcza w Polsce to niemal ..... polskich Banków Spółdzielczych i sieć ponad ..... tysięcy placówek w całym kraju,*

- *Fundusze własne Banków Spółdzielczych przekraczają ..... mld zł,*
- *Banki Spółdzielcze mają ponad ....-procentowy udział w polskim rynku bankowym,*
- *Banki Spółdzielcze zatrudniają w całej Polsce ponad ..... tys. pracowników,*
- *Udziałowcami polskich Banków Spółdzielczych jest ponad ... mln osób,*
- *Na koniec ..... roku łączny współczynnik wypłacalności Banków Spółdzielczych znacząco przewyższał wymogi regulacyjne i wyniósł ..... proc., co oznacza, że był równy współczynnikowi wypłacalności największych banków komercyjnych,*
- *Spółdzielcza Grupa Bankowa jest drugim pod względem wielkości zrzeszeniem Banków Spółdzielczych działających w Polsce,*
- *Spółdzielczą Grupę Bankową tworzy prawie 200 banków, specjalistyczne spółki zajmujące się faktoringiem, leasingiem, ubezpieczeniami, szkoleniami i doradztwem,*
- *W ubiegłym roku zysk netto wypracowany przez Grupę SGB przekroczył ..... mln zł,*
- *Suma bilansowa Grupy SGB sięgnęła ..... mld zł,*
- *Fundusze własne Grupy SGB sięgają ..... mld zł,*
- *Banki Spółdzielcze skupione w Grupie SGB prowadzą ponad milion rachunków klientów indywidualnych i obsługują ponad pół miliona firm.*